

IES MADINA MAYURQA

PROGRAMACIÓ DEL DEPARTAMENT DE LLATÍ I GREC

CURS 2022-23

Índex

ORGANITZACIÓ DEL SUBDEPARTAMENT

Composició del departament i assignació de matèries i cursos

Professorat	Responsabilitats i matèries
Eva Monzón Muñoz emonzon@iesmadinamayurqa.net	<ul style="list-style-type: none">• Cap de departament• 4t ESO: llatí• 1r batxillerat: llatí, grec i Treball de Recerca• 2n Batxillerat: llatí i grec

PROGRAMACIÓ D'ESO (4t)

Matèria: Llatí.

Objectius de la matèria

1. Conèixer les arrels i l'evolució de la llengua com un instrument que s'adapta a les necessitats dels parlants.
2. Valorar la diversitat lingüística com una mostra de la riquesa cultural dels pobles.
3. Explicar les semblances que entronquen les diferents llengües amb un origen comú i comparar els elements i estructures de les llengües derivades.
4. Conèixer els diferents tipus d'escriptura i, especialment, les característiques de l'escriptura alfabètica, l'origen i la correcta pronunciació de l'abecedari llatí.
5. Identificar i relacionar elements morfològics, sintàctics i lèxics de la llengua llatina per analitzar i traduir textos senzills.
6. Conèixer els procediments de formació del lèxic llatí —en concret, la derivació i la composició— per entendre millor els procediments de formació de paraules a les llengües actuals.
7. Identificar l'etimologia i conèixer el significat de les paraules del lèxic comú de la llengua pròpia i, en especial, del vocabulari culte que forma gran part de la terminologia científica i tècnica actual.
8. Comprendre correctament el significat dels llatinismes i expressions llatines que s'han incorporat directament a la llengua parlada i a la científica, en especial a la del dret.
9. Desenvolupar les capacitats intel·lectuals mitjançant l'anàlisi dels elements de la llengua llatina que, pel seu caràcter flexiu, és prototip d'una llengua d'anàlisi.
10. Millorar la lectura comprensiva i l'expressió oral i escrita mitjançant el coneixement del vocabulari i les estructures gramaticals llatines.
11. Desenvolupar hàbits d'organització, treball i disciplina en l'estudi a partir dels mecanismes d'estructuració mental que implica el procés d'anàlisi i traducció de textos llatins.
12. Reflexionar, des de l'anàlisi de la llengua llatina, sobre les estructures lingüístiques de la llengua catalana i de la castellana, així com també de les que s'estudien com a segona o tercera llengua.
13. Utilitzar les regles fonamentals d'evolució fonètica del llatí al català i identificar paraules patrimonials, cultismes i expressions llatines en diferents contextos lingüístics.

14. Conèixer els aspectes rellevants de la cultura i la civilització romanes, emprant críticament diverses fonts d'informació i diferents suports, per identificar-ne la pervivència en el nostre patrimoni cultural, artístic i institucional i, així, adoptar una actitud de respecte i tolerància cap als diversos pobles i nacions.

15. Valorar el patrimoni literari, els gèneres i les obres principals, com a base comuna de la història literària universal.

16. Reconèixer la influència del món romà a les Illes Balears en els seus diversos aspectes: arqueològic, lingüístic, econòmic i social.

17. Desenvolupar el sentiment de pertinença a la unitat política i cultural que és Europa, la base de la qual es troba en el món clàssic, amb actituds de tolerància i respecte cap als seus diferents pobles i cap als d'altres zones del món.

Contribució de la matèria a l'adquisició de les competències bàsiques

Gràcies al desenvolupament dels continguts de l'assignatura i, amb la finalitat d'assolir els objectius de cada etapa, des de l'assignatura de Llatí també contribuïrem al desenvolupament de les competències clau.

Competència en comunicació lingüística

La competència en comunicació lingüística suposa l'ús del llenguatge com a instrument de comunicació oral i escrita.

En aquest sentit, des de l'assignatura de Llatí, ens cuidarem que l'alumne sigui capaç de:

- Conèixer l'estructura de la llengua llatina com a via per conèixer millor la gramàtica de les llengües europees d'origen romànic i d'altres que, sense ser romàniques, comparteixen amb el llatí el caràcter flexiu.
- Interpretar els elements morfosintàctics i de vocabulari, així com practicar la traducció i la retroversió, ja que permeten adquirir i desenvolupar l'habilitat de recollir i processar una informació donada i emprar-la apropiadament.
- Conèixer els procediments per a la formació de paraules a partir de les arrels, sufixos i prefixos llatins, així com els fenòmens d'evolució fonètica, ja que això ajuda a l'ampliació del vocabulari bàsic.
- Conèixer les etimologies grecolatines, ja que proporciona la comprensió i la incorporació d'un vocabulari culte i explica el vocabulari específic de termes científics i tècnics.

- Conèixer la història i l'evolució de la llengua llatina, ja que fomenta la consciència de la variabilitat de les llengües a través del temps i dels diferents àmbits geogràfics i socials, així com de la comunicació intercultural que el seu contacte suposa. També fomenta l'interès i el respecte per totes les llengües, incloent-hi les antigues i les minoritàries, així com el rebuig dels estereotips basats en diferències culturals i lingüístiques.

Competència digital

La competència digital implica disposar d'habilitats per cercar, obtenir, processar i comunicar informació, i per transformar la informació en coneixement.

En aquest sentit, des de l'assignatura de Llatí, ens cuidarem que l'alumne sigui capaç de:

- Conèixer i aplicar les eines TIC.
- Disposar d'habilitats per obtenir, processar i comunicar la informació.
- Transformar la informació en coneixement.

Competència per aprendre a aprendre

La competència per aprendre a aprendre implica disposar d'habilitats per iniciar-se en l'aprenentatge, ser capaç de continuar aprenent de manera eficaç i autònoma, així com actuar davant les incerteses intentant cercar respostes i admetent diverses solucions a un mateix problema.

En aquest sentit, des de l'assignatura de Llatí, ens cuidarem que l'alumne sigui capaç de:

- Exercitar la recuperació de dades mitjançant la memorització, i situar el procés formatiu en un context de rigor lògic.

Competència social i cívica

La competència social i cívica implica disposar d'habilitats per comprendre la realitat social del món en què vivim i per comportar-se individualment de manera que sigui possible conviure en una societat cada vegada més plural, així com participar plenament en la vida cívica, actuant amb criteri propi i responsabilitzant-se de les pròpies decisions i eleccions.

En aquest sentit, des de l'assignatura de Llatí, ens cuidarem que l'alumne sigui capaç de:

- Conèixer les institucions i el mode de vida dels romans com a referent històric d'organització social, participació dels ciutadans en la vida pública i delimitació dels drets i deures dels individus i de les col·lectivitats en l'àmbit i l'entorn d'una Europa diversa unida en el passat per la llengua llatina.
- Conèixer les desigualtats existents en aquella societat amb l'objectiu d'afavorir en l'alumne una reacció crítica enfront de la discriminació per la pertinença a un grup social o ètnic determinat, o per la diferència de sexes.
- Valorar positivament la participació ciutadana, la negociació i l'aplicació de normes iguals per a tothom com a instruments vàlids en la resolució de conflictes.

Competència en autonomia i iniciativa personal

La competència en autonomia i iniciativa personal implica la consciència i l'aplicació de valors i d'actituds personals interrelacionades: responsabilitat, perseverança, coneixement de si mateix, autoestima, creativitat, autocrítica i control emocional.

En aquest sentit, des de l'assignatura de Llatí, ens cuidarem que l'alumne sigui capaç de:

- Emprar procediments que exigeixin planificar, avaluar diferents possibilitats i prendre decisions.
- Valorar les aportacions d'altres companys, acceptar possibles errades, comprendre la forma de corregir-los i no rendir-se davant un resultat inadequat.

Competència cultural i artística

La competència cultural i artística implica l'habilitat per apreciar i per comprendre diferents manifestacions culturals i artístiques.

En aquest sentit, des de l'assignatura de Llatí, ens cuidarem que l'alumne sigui capaç de:

- Conèixer l'important patrimoni arqueològic i artístic romà al nostre país i a Europa, per tal que arribi a gaudir i valorar manifestacions artístiques de tot tipus i, alhora, tenir l'interès per la conservació del patrimoni. Així mateix, amb el coneixement del món llatí i la seva pervivència s'afavoreix la interpretació de la literatura posterior, en la qual perduren temes, arquetips, mites i tòpics, alhora que es desenvolupa l'interès per la lectura, la valoració del caràcter estètic dels textos i l'amor per la literatura.

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia

La competència matemàtica i en ciència i tecnologia suposa l'habilitat per utilitzar els símbols, els nombres, les seves operacions bàsiques i les formes de pensament, expressió i raonament matemàtic per produir i per interpretar diferents tipus d'informació, per ampliar el coneixement sobre aspectes quantitius i espacials de la realitat i per prendre decisions i resoldre problemes relacionats amb la vida quotidiana i amb el món laboral.

En aquest sentit, des de l'assignatura de Llatí, ens cuidarem que l'alumne sigui capaç de:

- Situar en eixos cronològics els principals períodes de la història grecolatina.
- Conèixer la divisió del calendari a Roma i veure l'equivalència amb el nostre calendari.
- Analitzar les aportacions grecollatines en el traçat de les ciutats i en la construcció d'edificis, així com les aportacions tecnològiques més significatives del món antic.
- Tractar la filosofia al món antic com a eix bàsic i punt de partida de l'avenç científic a occident.

Continguts, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluable

BLOC 1. EL LLATÍ, ORIGEN DE LES LLENGÜES ROMÀNIQUES

Continguts

Marc geogràfic de la llengua.

Indoeuropeu.

Llengües d'Espanya: llengües romàniques i no romàniques.

Pervivència d'elements lingüístics llatins.

Identificació de lexemes i afixos llatins usats a la pròpia llengua.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Conèixer els orígens de les llengües parlades a Espanya, classificar-les i localitzar-les en un mapa.

1.1. Assenyala sobre un mapa el marc geogràfic en el qual se situen els diferents períodes de la civilització romana, en delimita l'àmbit d'influència i ubica amb precisió punts geogràfics, ciutats o restes arqueològiques conegudes per la rellevància històrica.

1.2. Identifica les llengües que es parlen a Espanya, diferencia pel seu origen romàniques i no romàniques i delimita en un mapa les zones en les quals s'utilitzen.

2. Poder traduir ètims llatins transparents.

2.1. Tradueix del llatí les paraules transparents servint-se del repertori lèxic que coneix tant de la pròpia llengua com d'altres llengües modernes.

3. Conèixer, identificar i distingir els diferents formants de les paraules.

3.1. Identifica i distingeix en paraules proposades els formants, assenyala i diferencia lexemes i afixos i cerca exemples d'altres termes en els quals es trobin presents.

4. Reconèixer i explicar el significat d'alguns dels llatinismes més freqüents emprats en el lèxic de les llengües parlades a Espanya i explicar el significat a partir del terme d'origen.

4.1. Dedueix el significat de paraules preses de les diferents llengües d'Espanya a partir dels ètims llatins.

BLOC 2. SISTEMA DE LA LLENGUA LLATINA: ELEMENTS BÀSICS

Continguts

Diferents sistemes d'escriptura: orígens de l'escriptura.

Orígens de l'alfabet llatí.

Pronunciació.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluables

1. Conèixer diferents sistemes d'escriptura i distingir-los de l'alfabet.

1.1. Reconeix diferents tipus d'escriptura i els classifica segons la seva natura i funció.

2. Conèixer l'origen de l'alfabet en les llengües modernes.

2.1. Explica l'origen de l'alfabet de diferents llengües partint de l'abecedari llatí i assenyala les principals adaptacions que es produeixen a cadascuna.

3. Conèixer i aplicar amb correcció les normes bàsiques de pronunciació en llatí.

3.1. Llegeix en veu alta textos llatins de certa extensió amb la pronunciació correcta.

BLOC 3. MORFOLOGIA

Continguts

Formants de les paraules.

Tipus de paraules: variables i invariables.

Concepte de declinació: les declinacions.

Flexió de substantius, adjectius i verbs.

Verbs: formes personals, infinitiu de present actiu i participi de perfet.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Identificar i distingir els diferents formants de les paraules.
 - 1.1. Descompon paraules en els diferents formants i se'n serveix per identificar desinències i explicar el concepte de flexió i paradigma.
2. Distingir i classificar diferents tipus de paraules.
 - 2.1. Distingeix paraules variables i invariables, explica els trets que permeten identificar-les i defineix criteris per classificar-les.
3. Comprendre el concepte de declinació i flexió verbal.
 - 3.1. Enuncia correctament diferents tipus de paraules en llatí, els distingeix a partir de l'enunciat i els classifica segons la categoria i declinació.
 - 3.2. Distingeix diferents tipus de paraules a partir de l'enunciat.
4. Conèixer les declinacions, enquadrar les paraules dins la declinació i declinar-les correctament.
 - 4.1. Declina paraules i sintagmes amb concordança i aplica correctament per a cada paraula el paradigma de flexió corresponent.
5. Conjuguar correctament les formes verbals estudiades.
 - 5.1. Identifica les diferents conjugacions verbals llatines i classifica els verbs segons la conjugació a partir de l'enunciat.
 - 5.2. Coneix i identifica les formes que componen l'enunciat dels verbs de paradigmes regulars i reconeix, a partir d'aquestes formes, els diferents models de conjugació.
 - 5.3. Identifica correctament les principals formes derivades de cadascun dels temes verbals llatins: en veu activa, el mode indicatiu, tant del tema de present com del tema de perfet; en passiva, el present, el pretèrit imperfecte, el futur imperfecte i el pretèrit perfecte d'indicatiu, així com l'infinitiu de present actiu i el participi de perfet.
 - 5.4. Canvia de veu les formes verbals.
 - 5.5. Tradueix correctament diferents formes verbals llatines.

6. Identificar i relacionar elements morfològics de la llengua llatina que permetin analitzar i traduir textos senzills.

6.1. Identifica i relaciona elements morfològics de la llengua llatina per fer l'anàlisi i la traducció de textos senzills.

BLOC 4. SINTAXI

Continguts

Casos llatins.

Concordança.

Elements de l'oració.

Oració simple: oracions atributives i predicatives.

Oracions coordinades.

Oracions d'infinitiu concertat.

Usos del participi.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Conèixer i analitzar les funcions de les paraules en l'oració.

1.1. Analitza morfològicament i sintàcticament frases i textos adaptats, identifica correctament les categories gramaticals a què pertanyen les diferents paraules i explica les funcions que tenen en el context.

2. Conèixer els noms dels casos llatins, identificar les principals funcions que tenen en l'oració i saber traduir els casos a la llengua materna de forma adequada.

2.1. Enumera correctament els noms dels casos que hi ha en la flexió nominal llatina, explica les principals funcions que tenen dins l'oració i il·lustra amb exemples la forma adequada de traduir-los.

3. Reconèixer i classificar els tipus d'oració simple.

3.1. Compara i classifica diferents tipus d'oracions simples i n'identifica les característiques.

4. Distingir les oracions simples de les compostes.

4.1. Compara i classifica diferents tipus d'oracions compostes i les diferencia de les oracions simples.

5. Identificar les construccions d'infinitiu concertat.

5.1. Reconeix dins frases i textos senzills construccions d'infinitiu concertat, les analitza i les tradueix de forma correcta.

6. Identificar, distingir i traduir de forma correcta les construccions de participi de perfet concertat més transparents.

6.1. Reconeix, dins frases i textos senzills, les construccions de participi de perfet concertat més transparents, les analitza i les tradueix de forma correcta.

7. Identificar i relacionar elements sintàctics de la llengua llatina que permetin analitzar i traduir textos senzills.

7.1. Identifica i relaciona elements sintàctics de la llengua llatina per fer l'anàlisi i la traducció de textos senzills.

BLOC 5. ROMA: HISTÒRIA, CULTURA I CIVILITZACIÓ

Continguts

Períodes de la història de Roma.

Organització política i social de Roma.

Vida quotidiana. La família romana.

Mitologia i religió.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Conèixer els fets històrics dels períodes de la història de Roma, enquadrar-los en el període corresponent i elaborar eixos cronològics.

1.1. Distingeix les diferents etapes de la història de Roma, n'explica els trets essencials i les circumstàncies que intervenen en el pas d'unes a les altres.

1.2. Sap emmarcar determinats fets històrics en el període històric corresponent.

1.3. Pot elaborar eixos cronològics en els quals es representen fites històriques rellevants consultant diferents fonts d'informació.

1.4. Descriu algunes de les principals fites històriques de la civilització llatina i explica a grans trets les circumstàncies en les quals tenen lloc i les seves principals conseqüències.

2. Conèixer els trets fonamentals de l'organització política i social de Roma.

2.1. Descriu els trets essencials que caracteritzen les successives formes d'organització del sistema polític romà.

2.2. Descriu l'organització de la societat romana, explica les característiques de les diferents classes socials i els papers assignats a cadascuna i els compara amb els actuals.

3. Conèixer la composició de la família i els rols assignats a cada membre.

3.1. Identifica i explica els diferents papers que exerceixen dins la família cadascun dels membres, analitza a través d'aquests papers estereotips culturals de l'època i els compara amb els actuals.

4. Conèixer els principals déus de la mitologia.

4.1. Identifica els principals déus i herois de la mitologia grecolatina, assenyalat els trets que els caracteritzen i estableix relacions entre els déus més importants.

5. Conèixer els déus, mites i herois llatins i establir semblances i diferències entre els mites i herois antics i els actuals.

5.1. Reconeix i il·lustra amb exemples la pervivència del mític i de la figura de l'heroi en la nostra cultura i assenyalat les semblances i les principals diferències que s'observen entre ambdós tractaments.

BLOC 6. TEXTOS

Continguts

Iniciació a les tècniques de traducció i retroversió.

Anàlisi morfològica i sintàctica.

Lectura comprensiva de textos traduïts.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Aplicar coneixements bàsics de morfologia i sintaxi per iniciar-se en la interpretació i traducció de frases de dificultat progressiva i textos adaptats.

1.1. Utilitza adequadament l'anàlisi morfològica i sintàctica de frases de dificultat graduada i textos adaptats per efectuar-ne correctament la traducció o retroversió.

1.2. Empra mecanismes d'inferència per comprendre de forma global textos senzills.

2. Fer a través d'una lectura comprensiva l'anàlisi i el comentari del contingut i l'estructura de textos clàssics traduïts.

2.1. Fa comentaris sobre determinats aspectes culturals presents en els textos seleccionats i aplica per fer-ho els coneixements adquirits prèviament en aquesta o en altres assignatures.

2.2. Elaborat mapes conceptuals i estructurals dels textos proposats, en localitza el tema principal i en distingeix les parts.

BLOC 7. LÈXIC

Continguts

Vocabulari bàsic llatí: lèxic transparent, paraules de major freqüència i principals prefixos i sufixos.

Nocions bàsiques d'evolució fonètica, morfològica i semàntica del llatí en les llengües romàniques.

Paraules patrimonials i cultismes.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Conèixer, identificar i traduir el lèxic llatí transparent, les paraules de major freqüència i els principals prefixos i sufixos.

1.1. Dedueix el significat de termes llatins no estudiats partint del context o de paraules de la llengua pròpia.

1.2. Identifica i explica les paraules de major freqüència i els principals prefixos i sufixos i els tradueix a la pròpia llengua.

2. Reconèixer els elements lèxics llatins que romanen en les llengües dels alumnes.

2.1. Identifica l'etimologia de paraules de lèxic comú de la llengua pròpia i n'explica el significat a partir d'aquesta etimologia.

2.2. Identifica i diferencia cultismes i termes patrimonials i els relaciona amb el terme d'origen.

Distribució dels continguts per avaluació:

A continuació, els següents continguts que es proposaran al llarg del curs:

1ª AVALUACIÓ

L'alfabet. Normes de lectura i accentuació.

L'indoeuropeu. La llengua llatina. Les llengües romàniques.

Morfologia del substantiu.

La primera i la segona declinacions.

Els adjectius de la primera classe.

Morfologia del verb.

El present i l'imperfet d'indicatiu actiu de *sum* i de totes les conjugacions.

L'ordre dels mots dins l'oració. Les oracions simples copulatives i predicatives.

Els prefixos d'origen llatí. Cultismes. Llatinismes.

La fundació de Roma.

La Monarquia.

La República.

Vida quotidiana a Roma.

Monuments romans: les termes, els aqüeductes i els teatres.

Mitologia.

2ª AVALUACIÓ

Tercera declinació.

Els adjectius de la segona classe.

El futur imperfet d'indicatiu actiu de *sum* i de totes les conjugacions.

Les conjuncions de coordinació. Les oracions compostes coordinades.

Els sufixos d'origen llatí. Cultismes. Llatinismes.

La fi de la República.

Vida quotidiana a Roma.

Monuments romans: els amfiteatres, els circs i els mausoleus.

Mitologia.

3ª AVALUACIÓ

La quarta i la quinta declinacions.

El pretèrit perfet, el pretèrit plusquamperfet i el futur perfet d'indicatiu actiu de *sum* i de totes les conjugacions.

L'evolució de les vocals i de les consonants.

Llatinismes. Els camps semàntics.

L'Imperi.

Les classes socials.

Vida quotidiana a Roma.

Monuments romans: els arcs de triomf, les vil·les i els temples.

Mitologia.

Criteris de qualificació

1. Per cada falta d'ortografia (en castellà o català) no repetida es restarà 0.1 a la nota final, fins a un màxim de 2 punts.
2. En els treballs i exàmens es valorarà la presentació i la correcció ortogràfica i sintàctica, així l'ordre, la coherència, la cohesió i l'adequació en el desenvolupament de les preguntes teòriques. En els exercicis pràctics es requereix claredat i precisió.
3. Si un alumne no es presenta a l'examen el dia fixat, podrà sol·licitar de fer l'examen en un termini màxim de tres dies, sempre i quan ho justifiqui formalment (arguments i documents acreditatius). Altrament, serà qualificat amb un 0. De la mateixa manera, si un alumne no lliura els treballs i/o resums en la data acordada, obtindrà la qualificació de 0 llevat que estigui justificat el fet de retardar llur entrega.
4. Es realitzarà un mínim de dos exàmens per avaluació. La nota de l'avaluació sortirà de la mitjana ponderada dels exàmens realitzats (85%) i dels treballs i/o resums (15%). L'observació de la participació i del treball a classe i de les destreses digitals¹ es tindrà en compte per a l'arrodoniment de la nota final.
5. L'avaluació és contínua al llarg del curs. Si se suspèn una avaluació amb un mínim de 4 i s'aprova la següent, queda recuperada l'anterior amb un 5. En cas que una avaluació hagi quedat suspesa amb menys d'un 4, la professora proposarà a l'alumne de fer un control de recuperació. La qualificació final del curs serà la nota mitjana de les tres avaluacions.

Metodologia

Com que es tracta d'una matèria d'ensenyament secundari obligatori, procurarem que el seu enfocament sigui funcional i útil en diversos contextos d'aprenentatge i contribueixi al desenvolupament personal i social dels alumnes. Alhora, intentarem

¹ Les destreses digitals són l'habilitat d'utilitzar les eines de comunicació entre professor i alumne: correu electrònic, missatges a través del Classroom, etc. Per a més informació, vegeu les Mesures d'utilització de les TIC d'aquesta PD.

establir les bases suficients per als qui decideixin cursar estudis d'humanitats i ciències socials en Batxillerat.

Tant per acostar-nos a la llengua i a la cultura de la Roma antiga com per treballar l'etimologia, partirem habitualment de textos llatins, traduïts si és necessari, sense plantejar mai els blocs de continguts com a continguts aïllats entre si.

Amb aquest objectiu ens centrarem des del principi en l'estudi del lèxic i la lectura dels textos en llatí. Per això, sobretot en les primeres unitats, s'usaran textos molt senzills elaborats amb aquest propòsit. Amb ells intentarem comprovar la comprensió per altres mitjans diferents de la traducció. L'ús d'aquests texts facilitarà l'assimilació dels continguts gramaticals i del vocabulari bàsic, ja que els alumnes, almanco als nivells inicials, entenen més naturalment el fenomen lingüístic de forma inductiva, sense haver de passar per la traducció i l'anàlisi morfosintàctica explícita. Al principi, per tant, predominarà una metodologia semblant a la emprada en la didàctica d'altres segones llengües.

No obstant això, per causa de les exigències curriculars i la limitació temporal, anirem combinant aquesta metodologia inductiva amb altres de més tradicionals. Així, realitzarem freqüentment, tant a casa com a classe, els tradicionals exercicis d'anàlisi morfosintàctica i traducció d'oracions, que es correspondran amb els continguts gramaticals nous i serviran per revisar els ja vistos. El suport preferent d'aquest tipus d'exercicis serà el quadern de l'alumne, que serà revisat periòdicament.

Així mateix, es plantejaran activitats variades que serveixin per facilitar la memorització mecànica de paradigmes nominals i verbals, imprescindible en l'estudi de qualsevol llengua, però sempre com una consolidació d'aprenentatges anteriors i com un pas necessari i útil per continuar aprenent. Per a aquestes activitats, a més del quadern de l'alumne i de les eines tradicionals, també es farà ús d'eines digitals per tal de fomentar la competència dels alumnes en aquesta habilitat. Es procurarà que siguin capaços d'aplicar les tres dimensions de les TIC: conèixer les eines TIC (mitjançant el suport del classroom i aplicacions lingüístiques com puguin ser diccionaris online); en els treballs que requereixin certa investigació, sobretot culturals, disposar d'habilitats per cercar, processar i comunicar la informació. I en darrer lloc, ser capaços de transformar aquesta informació obtinguda a través del món digital en coneixement.

Som conscients del poc nivell gramatical, quant a terminologia lingüística, per exemple, amb què s'enfronta a les nostres matèries una part considerable de l'alumnat. Aquest fet fa que sigui molt important reforçar els aspectes més elementals i no

pressuposar excessius coneixements previs. Davant d'aquesta situació, creim que la millor opció és combinar diferents tipus d'activitats i estratègies metodològiques, per adaptar-se als temps i als diferents ritmes i estils d'aprenentatge dels alumnes.

Es proposaran petits treballs de recerca d'informació en fonts diverses (audiovisuals, d'Internet, etc.), els resultats dels quals s'exposaran a classe davant dels companys. Els textos de classe, originals i traduïts, poden motivar debats crítics a classe sobre alguns aspectes controvertits de la societat i la història romana, argumentant diverses tesis i comparant-les amb l'actualitat, després d'una fase de documentació prèvia i amb la guia de la professora. En una matèria com la nostra es fa especialment necessari remarcar la funcionalitat i utilitat dels aprenentatges, dins d'un context al més globalitzador possible. Per això, sempre procurarem que els alumnes relacionin els aspectes culturals i lingüístics amb el seu dia a dia.

Els materials impresos (apunts, diccionaris, enciclopèdies, etc.) es complementaran i se substituiran, si això suposa un estalvi de temps i una major motivació de l'alumnat, amb material audiovisual i informàtic.

Materials, recursos didàctics i llibres de text

La professora donarà als alumnes el material necessari. Es veuran vídeos i documentals sobre la civilització grega i romana, així com diapositives d'art i imatges de diferents temes. Es podran veure algunes pel·lícules i sèries ambientades en Grècia i Roma o relacionades amb el món clàssic que en seran presentades com a una activitat més de classe.

Mesures d'atenció a la diversitat i adaptacions curriculars

En tenir pocs alumnes, és factible un ensenyament individualitzat, mitjançant l'oferta a cada alumne, si fos necessari, d'un contingut adaptat als seus coneixements. Així mateix, es tindran en compte els seus avanços.

Estratègies d'animació a la lectura i desenvolupament de l'expressió oral i escrita

No és notícia que la lectura s'ha vist eclipsada fa temps per altres formes d'entreteniment sovint més atractives pel jovent per ser més immediates i vistoses: primer la televisió, i en l'actualitat els dispositius mòbils que fan més variat i accessible aquest tipus d'entreteniment. Actualment aquest contingut, convertit en petites píndoles

d'informació en forma, sovint d'imatge, que no requereixen gran concentració per part dels consumidors, ha fet que els joves hagin perdut la capacitat de concentració en una activitat concreta, i especialment en la lectura. Això ha relegat tant aquesta activitat, la qual demana tranquil·litat i concentració, que avui dia és difícil trobar alumnes que llegeixin per plaer i que no trobin en la lectura una activitat tediosa o avorrida.

En aquestes condicions, no és una feina fàcil motivar a aquests alumnes a la lectura, i encara menys dels clàssics, que sovint necessiten una contextualització per ser entesos amb correcció. Tot i així, hem de perseverar en la nostra tasca dinamitzadora de la lectura. Això passa per una observació acurada del nostre alumnat, conèixer els seus gustos culturals amb els quals puguem recomanar-los certes lectures. Llegir fragments a classe que impliquin curiositat que els motivin a continuar la lectura fora de les aules. Per això és molt important triar bé els fragments o les obres a llegir a classe, de manera que sabem prèviament que els motivaran.

Seràn especialment interessants les obres que tinguin en el seu argumentari temes mitològics, ja que solen atraure més els joves. També serà útil una lectura dramatitzada d'algunes tragèdies gregues. El que s'ha de fomentar, en definitiva, és la curiositat i la inquietud per conèixer els clàssics a través d'una lectura guiada i contextualitzada a classe.

A aquells alumnes que vulguin continuar la lectura fora de les aules, se'ls remetrà a la biblioteca del centre, on podran demanar en préstec aquelles obres que els faci ganes llegir.

Mesures per a la utilització de les tecnologies de la informació i comunicació (TIC)

Actualment és indispensable que l'alumnat sigui competent a l'hora d'utilitzar les eines digitals, processar-ne la informació i transformar-la, i comunicar-la. És per això que aquest vessant es treballarà també a les llengües clàssiques a través de la comunicació que el docent i els alumnes mantindran a fora de l'aula, i també de la metodologia emprada a l'aula.

Quant a la **comunicació** entre l'alumne i el professor, l'alumne haurà de desenvolupar la seva competència digital mitjançant les eines que els alumnes tindran a l'abast per al seguiment de l'assignatura. Per una banda el Classroom com a eina que servirà per tenir, en primer lloc, una cronologia de continguts que s'aniran veient al llarg del curs dividits en Unitats Didàctiques, i en segon lloc, un arxiu on es podrà trobar tot el material facilitat per la professora a classe. Aquesta plataforma, a més, servirà per a comunicar-se entre la professora i els alumnes (anuncis generals al taulell d'anuncis, missatges privats, lliurament de tasques i suggeriments de la professora o plantejament de dubtes per part de l'alumnat mitjançant aquesta xarxa). I per altra banda, el Gestib, on l'alumnat podrà estar al cas de les seves qualificacions, tant d'exàmens com de treballs.

Pel que fa a la **metodologia**, a classe es faran servir eines de tipus digital: realització de trencaclosques interactius, Kahoot, Educaplay, Socrative... Aquestes eines ens ajudaran a exposar continguts i a realitzar activitats de consolidació i de reforç que seran especialment útils per al coneixement i a l'assimilació de continguts gramaticals. A més, part de la metodologia es basarà en que els alumnes utilitzin eines digitals per a realitzar treballs d'investigació o creativitat.

En aquests treballs s'**avaluarà**, entre d'altres aspectes, el nivell de competència digital dels alumnes. Les activitats que es proposaran implicaran l'habilitat en aquesta competència mitjançant plataformes que serveixin per cercar informació: Google, Wikipedia, etc. o bé per processar i comunicar la informació (Blogger, murals interactius, Canvas...) És per això que l'alumnat haurà de familiaritzar-se amb plataformes o aplicacions per fer esquemes o realitzar infografies.

El nivell de competència digital que obtindrà l'alumnat es basarà en la següent rúbrica. Aquesta qualificació formarà part de la nota final del treball, la qual s'inclourà en cadascuna de les rúbriques concretes d'activitats que els alumnes hauran de tenir a l'abast mentre realitzin els treballs. Normalment les podran trobar en cadascuna de les tasques assignades al Classroom.

Dimensions de la competència digital	Subdimensions	PUNTUACIÓ				
		0	1	2	3	4
Tractament de la informació i organització dels entorns de treball i aprenentatge.	Recerca de la informació.	No sap de quines fonts cercar la informació. No troba la informació que toca.	Troba informació de fonts no fiables o esbiaixades. Gairebé no troba informació del tema proposat.	Troba informació de fonts fiables i esbiaixades. La informació que troba és insuficient o no és correcta.	La majoria d'informació que troba és de fonts fiables. Troba molta informació però hi ha algunes mancances.	Tota la informació que troba és de fonts fiables. Aconsegueix tota la informació requerida.
	Processament de la informació.	No sap processar la informació que ha recopil·lat.	Processa de manera incorrecta la informació trobada.	Processa la informació amb mancances d'interpretació.	Processa en general bé la informació que ha trobat amb certes mancances.	Processa de manera excel·lent la informació trobada.
	Transformació i comunicació de la informació	No sap utilitzar les eines de comunicació de la informació ni la sap traslladar de manera escrita o oral als altres.	Utilitza d'una manera deficient les eines de comunicació de la informació i la trasllada de manera oral o escrita als altres amb moltes mancances.	Utilitza les eines de comunicació de la informació amb mancances i la trasllada de manera oral o per escrit amb errors de diferent naturalesa.	Utilitza les eines de la comunicació de la informació en general de manera correcta i la trasllada de manera oral o per escrit amb algunes mancances.	Utilitza es eines de la comunicació de la informació de manera excel·lent i sap anar més enllà en la seva utilització. És capaç de traslladar tant oralment com per escrit sense cap mancança.
Comunicació interpersonal i col·laboració		No sap fer servir les eines de comunicació entre professor i alumnes.	Coneix les eines de comunicació però les utilitza de manera deficient.	Coneix les eines de comunicació i les utilitza amb bastantes mancances, sobretot formals i de competència lingüística.	Coneix i sap fer servir totes les eines de comunicació al seu abast, tot i que amb alguns errors de caire formal.	Coneix i sap fer servir totes les eines de comunicació al seu abast de manera excel·lent.
Ciutadania, hàbit, civisme i identitat digital.		No sap actuar de forma crítica i responsable en l'ús de les TIC.	Té moltes mancances a l'hora d'actuar de forma crítica i responsable en l'ús de les TIC.	Actua, en alguns casos, de manera responsable en l'ús de les TIC, però amb algunes mancances.	Actua de manera responsable en l'ús de les TIC amb alguna mancança puntual.	Actua de manera responsable en l'ús de les TIC en tots els contextos.
Instruments i aplicacions.		No sap utilitzar les aplicacions d'edició de textos, d'imatge fixa segons les tasques a realitzar.	Utilitza de manera molt deficient algunes aplicacions d'edició de textos o d'imatge fixa.	Utilitza les aplicacions d'edició de textos o d'imatge fixa amb mancances.	Utilitza les aplicacions d'edició de textos o d'imatge fixa amb alguns errors puntuals.	Utilitza les aplicacions d'edició de textos o d'imatge fixa de manera excel·lent.

A part d'això, també es tindrà en compte el nivell de competència digital de l'alumnat a partir de la destresa que demostrï a l'hora de comunicar-se amb la professora a través dels canals habituals de comunicació especificats més amunt. L'observació d'aquesta habilitat servirà per l'arrodoniment de la nota final².

² Sobre aquest punt, vegeu els criteris de qualificació d'aquesta PD.

PROGRAMACIÓ DE 2º DE BATXILLERAT

LLATÍ

Objectius de la matèria

1. Conèixer les arrels i l'evolució de la llengua pròpia a través de l'estudi de la llengua llatina.
2. Reconèixer i explicar les semblances entre les diferents llengües d'origen llatí i comparar-ne els elements i les estructures.
3. Conèixer els diferents tipus d'escriptura i, especialment, les característiques de l'escriptura alfabètica, l'origen i la correcta pronunciació de l'abecedari llatí.
4. Identificar elements morfològics, sintàctics i lèxics de la llengua llatina per analitzar i traduir textos llatins de dificultat progressiva.
5. Desenvolupar les capacitats intel·lectuals mitjançant l'anàlisi dels elements de la llengua llatina, així com desenvolupar hàbits d'organització, treball i disciplina en l'estudi, partint dels mecanismes de l'estructura mental que implica el procés d'anàlisi i traducció de textos llatins.
6. Millorar la comprensió lectora i l'expressió oral i escrita a través del coneixement del vocabulari i les estructures gramaticals del llatí.
7. Interpretar i comentar textos clàssics originals o traduïts per identificar-hi els principals aspectes culturals relatius al món romà.
8. Conèixer els aspectes més rellevants de la cultura i la civilització romanes, cercar la informació en documents i en fonts diverses, analitzar-los críticament i constatar-ne la pervivència en el patrimoni cultural, artístic i institucional.
9. Valorar el patrimoni literari llatí, els gèneres i les obres principals com a base comuna de la història literària occidental.
10. Conèixer els procediments de formació del lèxic llatí —especialment la derivació i la composició— per entendre millor els procediments de formació de paraules en les llengües actuals.
11. Identificar l'etimologia i saber el significat de les paraules del lèxic comú de la llengua i, en particular, del vocabulari culte que forma gran part de la terminologia científica i tècnica actual.
12. Entendre correctament el significat d'expressions llatines que s'han incorporat directament a la llengua parlada i a la científica.
13. Utilitzar les regles fonamentals de l'evolució fonètica del llatí a la llengua de l'estudiant i distingir paraules patrimonials i cultismes.

14. Reconèixer la influència del món romà en l'entorn de l'alumne en diferents aspectes: arqueològic, lingüístic, econòmic i social.

15. Desenvolupar el sentiment de pertinença a la unitat política i cultural que és Europa, la base del qual es troba al món clàssic, amb actituds de tolerància i respecte envers els diferents pobles i envers els d'altres zones del món.

Continguts, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluable

LLATÍ I

BLOC 1. EL LLATÍ, ORIGEN DE LES LLENGÜES ROMÀNIQUES
Continguts
Marc geogràfic de la llengua. Indoeuropeu. Llengües d'Espanya: llengües romàniques i no romàniques. Pervivència d'elements lingüístics llatins: termes patrimonials i cultismes. Identificació de lexemes, sufixos i prefixos llatins utilitzats en la llengua pròpia.
Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable
1. Conèixer i localitzar en mapes el marc geogràfic de la llengua llatina i de les llengües romàniques d'Europa. <i>1.1. Localitza en un mapa el marc geogràfic i l'expansió de la llengua llatina, en delimita els àmbits d'influència i ubica amb precisió punts geogràfics, ciutats o restes arqueològiques conegudes per la seva rellevància històrica.</i> 2. Conèixer els orígens de les llengües parlades a Espanya, classificar-les i localitzar-les en un mapa.

2.1. *Identifica les llengües parlades a Espanya, diferencia per l'origen les romàniques de les no romàniques i delimita en un mapa les zones en què s'utilitzen.*

3. Establir mitjançant mecanismes d'inferència les relacions existents entre determinats ètims llatins i els seus derivats en llengües romàniques.

3.1. *Dedueix el significat de les paraules de les llengües d'Espanya a partir dels ètims llatins.*

4. Conèixer i distingir termes patrimonials i cultismes.

4.1. *Explica i il·lustra amb exemples la diferència entre paraula patrimonial i cultisme.*

4.2. *Coneix exemples de termes llatins que han donat lloc tant a una paraula patrimonial com a un cultisme i assenyala les diferències d'ús i significat que hi ha entre ells.*

5. Conèixer, identificar i distingir els diferents formants de les paraules.

5.1. *Identifica i distingeix en paraules proposades els formants, assenyala i diferencia lexemes i afixos i cerca exemples d'altres termes en què es trobin presents.*

BLOC 2. SISTEMA DE LA LLENGUA LLATINA: ELEMENTS BÀSICS

Continguts

Diferents sistemes d'escriptura: els orígens de l'escriptura.

Orígens de l'alfabet llatí.

Pronunciació.

criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Conèixer diferents sistemes d'escriptura i distingir-los de l'alfabet.

1.1. *Reconeix diferents tipus d'escriptura, els classifica segons la seva natura i funció i descriu els trets que en distingeixen uns dels altres.*

2. Conèixer l'origen de l'alfabet en les llengües modernes.

2.1. *Explica l'origen de l'alfabet llatí i explica l'evolució i adaptació dels signes de l'alfabet grec.*

2.2. *Explica l'origen de l'alfabet de diferents llengües a partir de l'alfabet llatí, n'explica l'evolució i assenyala les adaptacions que es produeixen a cadascuna.*

3. Conèixer els diferents tipus de pronunciació del llatí.

3.1. *Llegeix amb la pronunciació i accentuació correctes textos llatins i identifica i reproduueix exemples de diferents tipus de pronunciació.*

BLOC 3. MORFOLOGIA

Continguts

Formants de les paraules.

Tipus de paraules: variables i invariables.

Concepte de *declinació*: les declinacions.

Flexió de substantius, adjectius, pronoms i verbs.

Verbs: formes personals i no personals del verb.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Conèixer, identificar i distingir els diferents formants de les paraules.

1.1. *Identifica i distingeix en paraules proposades els formants, assenyala i diferencia lexemes i afixos i cerca exemples d'altres termes en què es trobin presents.*

2. Distingir els diferents tipus de paraules a partir del seu enunciat.

2.1. *Identifica pel seu enunciat diferents tipus de paraules llatines, en diferència unes de les altres i les classifica segons la categoria i la declinació.*

3. Comprendre el concepte de *declinació / flexió verbal*.

3.1. *Declina o conjuga de forma correcta paraules proposades segons la categoria, explica i il·lustra amb exemples les característiques que diferencien els conceptes de conjugació i declinació.*

3.2. *Enuncia correctament diversos tipus de paraules llatines, els distingeix per l'enunciat i els classifica segons la categoria i la declinació.*

4. Conèixer les declinacions, enquadrar les paraules dins la seva declinació i declinar-les correctament.

4.1. Declina paraules i sintagmes amb concordança, aplica correctament per a cada paraula el paradigma de flexió corresponent.

5. Conjuguar correctament les formes verbals estudiades.

5.1. Classifica verbs segons la conjugació basant-se en l'enunciat i descriu els trets pels quals es reconeixen els diferents models de flexió verbal.

5.2. Explica l'enunciat dels verbs de paradigmes regulars i identifica les formes emprades per formar-lo.

5.3. Explica l'ús dels temes verbals llatins i identifica correctament les formes derivades de cadascun.

5.4. Conjuga els temps verbals més freqüents en veu activa i passiva aplicant correctament els paradigmes corresponents.

5.5. Distingeix formes personals i no personals dels verbs, explica els trets que permeten identificar-les i defineix criteris per classificar-les.

5.6. Tradueix al català o al castellà diferents formes verbals llatines i en compara l'ús en ambdues llengües.

5.7. Canvia de veu formes verbals identificant i emprant amb seguretat els formants que expressen aquest accident verbal.

6. Identificar i relacionar elements morfològics de la llengua llatina que permetin l'anàlisi i traducció de textos senzills.

6.1. Identifica i relaciona elements morfològics de la llengua llatina per analitzar i traduir textos senzills.

BLOC 4. SINTAXI

Continguts

Casos llatins.

Concordança.

Elements de l'oració.

Oració simple: oracions atributives i predicatives.

Oracions compostes.

Construccions d'infinitiu i participi.

criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluables

1. Entendre i analitzar les funcions de les paraules a l'oració.

1.1. Analitza morfològicament i sintàcticament frases i textos de dificultat graduada, identifica correctament les categories gramaticals a què pertanyen les diferents paraules i explica les funcions que tenen en el context.

2. Conèixer els noms dels casos llatins, identificar les funcions que tenen en l'oració i saber traduir els casos a la llengua materna de forma adequada.

2.1. Enumera correctament els noms dels casos que existeixen en la flexió nominal llatina, explica les funcions que tenen dins l'oració i il·lustra amb exemples la forma correcta de traduir-los.

3. Reconèixer i classificar els tipus d'oració simple.

3.1. Compara i classifica diferents tipus d'oracions simples i n'identifica i explica en cada cas les característiques.

4. Distingir les oracions simples de les compostes.

4.1. Compara i classifica diferents tipus d'oracions compostes, les diferencia amb precisió de les oracions simples i n'explica en cada cas les característiques.

5. Conèixer les funcions de les formes no personals, infinitiu i participi, en les oracions.

5.1. Identifica les diferents funcions que exerceixen les formes no personals, infinitiu i participi, dins l'oració i en compara diferents exemples d'ús.

6. Identificar, distingir i traduir correctament les construccions d'infinitiu i participi més freqüents.

6.1. Reconeix, analitza i tradueix de forma correcta les construccions d'infinitiu i participi més freqüents i les relaciona amb construccions similars existents en altres llengües que coneix.

7. Identificar i relacionar elements sintàctics de la llengua llatina que permetin l'anàlisi i la traducció de textos senzills.

7.1. Identifica en l'anàlisi de frases i textos de dificultat graduada elements sintàctics propis de la llengua llatina i els relaciona amb els equivalents en català o en castellà per fer-ne la traducció.

BLOC 5. ROMA: HISTÒRIA, CULTURA, ART I CIVILITZACIÓ

Continguts

Períodes de la història de Roma.

Hispania i les Illes Balears en el món romà.

Organització política i social de Roma.

Mitologia i religió.

Art romà.

Obres públiques i urbanisme.

criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluables

1. Conèixer els fets històrics dels períodes de la història de Roma, enquadrar-los en el període corresponent i elaborar eixos cronològics.

1.1. Descriu el marc històric en el qual sorgeix i es desenvolupa la civilització romana, n'assenyala els diferents períodes i identifica a cadascun les connexions més importants que presenta amb altres civilitzacions.

1.2. Distingeix les diferents etapes de la història de Roma, n'explica els trets essencials i les circumstàncies que intervenen en el pas d'unes a les altres.

1.3. Sap emmarcar determinats fets històrics en la civilització i el període històric corresponent, els posa en context i els relaciona amb altres circumstàncies contemporànies.

1.4. Pot elaborar eixos cronològics en què es representen fites històriques rellevants consultant o no diferents fonts d'informació.

1.5. *Descriu les principals fites històriques i els aspectes més significatius de la civilització llatina i n'analitza la influència en el desenvolupament històric posterior.*

1.6. *Explica la romanització d'Hispania, en descriu les causes i en delimita les diferents fases.*

1.7. *Enumera, explica i il·lustra amb exemples els aspectes fonamentals que caracteritzen el procés de romanització d'Hispania i n'assenyala la influència en la història posterior del nostre país.*

2. Conèixer els fets més importants pel que fa a la romanització d'Hispania i de les Illes Balears.

3. Conèixer l'organització política i social de Roma.

3.1. *Descriu i compara les formes successives d'organització del sistema polític romà.*

3.2. *Descriu l'organització de la societat romana, explica les característiques de les diferents classes socials i els papers assignats a cadascuna, relaciona aquests aspectes amb els valors cívics existents en aquella època i els compara amb els actuals.*

4. Conèixer els principals déus de la mitologia.

4.1. *Identifica els principals déus i herois de la mitologia grecollatina, n'assenyala els trets característics, els atributs i l'àmbit d'influència, n'explica la genealogia i estableix relacions entre els diferents déus.*

5. Conèixer els déus, mites i herois llatins i establir semblances i diferències entre els mites i herois antics i els actuals.

5.1. *Identifica dins l'imaginari mític déus, semidéus i herois i explica els principals aspectes que en diferencien uns dels altres.*

5.2. *Reconeix i il·lustra amb exemples la pervivència d'allò mític i la figura de l'heroi en la nostra cultura, analitza la influència de la tradició clàssica en aquest fenomen, assenyala les semblances i diferències principals que s'observen entre ambdós tractaments i les associa a altres trets culturals propis de cada època.*

5.3. *Assenyala semblances i diferències entre els mites de l'antiguitat clàssica i els que pertanyen a altres cultures i en compara el tractament en la literatura o en la tradició religiosa.*

6. Conèixer i comparar les característiques de la religiositat i religió llatines amb les actuals.

6.1. Distingeix la religió oficial de Roma dels cultes privats i explica els trets que en són propis.

7. Conèixer les característiques fonamentals de l'art romà i descriure'n algunes de les manifestacions més importants.

7.1. Descriu les principals manifestacions escultòriques i pictòriques de l'art romà i n'identifica, a partir d'elements concrets, l'estil i la cronologia aproximada.

8. Identificar els trets més destacats dels edificis públics i de l'urbanisme romà i assenyalar-ne la presència dins el patrimoni històric del nostre país.

8.1. Descriu les característiques, els principals elements i la funció de les grans obres públiques romanes i n'explica i il·lustra amb exemples la importància per al desenvolupament de l'Imperi i la influència en models urbanístics posteriors.

8.2. Localitza en un mapa els principals exemples d'edificis públics romans que formen part del patrimoni espanyol i n'identifica a partir d'elements concrets l'estil i la cronologia aproximada.

BLOC 6. TEXTOS

Continguts

Iniciació a les tècniques de traducció, retroversió i comentari de textos.

Anàlisi morfològica i sintàctica.

Comparació d'estructures llatines amb les de la llengua pròpia.

Lectura comprensiva de textos clàssics originals en llatí o traduïts.

Lectura comparada i comentari de textos en llengua llatina i en la llengua pròpia.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Conèixer i aplicar els coneixements fonològics, morfològics, sintàctics i lèxics de la llengua llatina per interpretar i traduir textos de dificultat progressiva.

1.1. *Empra correctament l'anàlisi morfològica i sintàctica de textos de dificultat graduada per fer-ne la traducció o retroversió correctament.*

1.2. *Empra mecanismes d'inferència per comprendre textos de forma global.*

1.3. *Empra correctament el diccionari per localitzar el significat de paraules que impliquin dificultats i identifica entre les diverses accepcions el sentit més adient per traduir el text.*

2. Dur a terme mitjançant una lectura comprensiva anàlisis i comentaris del contingut i l'estructura de textos clàssics originals en llatí o traduïts.

2.1. *Fa comentaris sobre les principals característiques dels textos seleccionats i sobre els aspectes culturals que hi són presents i hi aplica els coneixements adquirits prèviament en aquesta assignatura o en d'altres.*

2.2. *Elabora mapes conceptuals i estructurals dels textos proposats, en localitza el tema principal i en distingeix les parts.*

BLOC 7. LÈXIC

Continguts

Vocabulari llatí bàsic: lèxic transparent, paraules de major freqüència i principals prefixos i sufixos.

Nocions bàsiques d'evolució fonètica, morfològica i semàntica del llatí a les llengües romàniques. Paraules patrimonials i cultismes.

Llatinismes més freqüents del vocabulari comú i del lèxic especialitzat.

Expressions llatines incorporades a la llengua col·loquial i a la literària.

criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Conèixer, identificar i traduir el lèxic llatí transparent, les paraules de major freqüència i els principals prefixos i sufixos.

1.1. *Dedueix el significat de les paraules llatines no estudiades a partir del context o de paraules de la seva llengua o d'altres llengües que coneix.*

1.2. *Identifica i explica termes transparents, les paraules de major freqüència, els principals prefixos i sufixos i els tradueix correctament a la seva llengua.*

2. Identificar i explicar els elements lèxics llatins que romanen en les llengües dels alumnes.

2.1. Identifica l'etimologia de paraules del lèxic comú en la llengua pròpia i n'explica el significat a partir d'aquesta etimologia.

2.2. Comprèn el significat dels principals llatínisms i de les expressions llatines que s'han incorporat a la llengua parlada.

2.3. Duu a terme evolucions de termes llatins a diferents llengües romàniques aplicant les regles fonètiques d'evolució.

2.4. Relaciona diferents paraules de la mateixa família etimològica o semàntica.

Distribució dels continguts per avaluació:

1a AVALUACIÓ

L'origen del llatí. L'indoeuropeu i les llengües romàniques.

L'alfabet llatí i la seva pronunciació.

El llatí, una llengua flexiva. Categories gramaticals.

Concepte i valors dels casos. Les declinacions.

Flexió nominal: el substantiu: primera i segona declinació. L'adjectiu: adjectius de la primera classe.

Flexió pronominal: els pronoms numerals, personals i possessius.

Flexió verbal: categories verbals. Modo indicatiu actiu del verb sum i de les 4 conjugacions (més la mixta).

L'oració llatina. Classificació de les oracions.

Les oracions simples: oracions atributives i predicatives.

Anàlisi morfosintàctica i traducció de frases i textos breus i senzills.

Paraules derivades i llatínisms.

Els orígens de Roma.

La Monarquia romana.

La romanització d'Hispania i de les illes Balears.

2a AVALUACIÓ

Flexió nominal: substantius: tercera declinació. Substantius irregulars. Adjectius: adjectius de la segona classe.

Flexió pronominal: pronoms demostratius i relatius.

Flexió verbal: mode indicatiu passiu de les 4 conjugacions (més la mixta). Complement agent.

Les oracions compostes coordinades. Nexes més freqüents.

Les oracions compostes subordinades adjectives o de relatiu.

Anàlisi morfosintàctica i traducció de frases i textos breus i senzills.

Paraules derivades i llatinismes.

Principals déus de la mitologia grecolatina.

La República: organització social, institucions i magistratures.

3a AVALUACIÓ

Flexió nominal: substantius: 4a i 5a declinacions. Adjectius: els graus de l'adjectiu. Adjectius irregulars.

Flexió pronominal: pronoms interrogatius i indefinits.

Flexió verbal: verbs irregulars. Formes nominals del verb: infinitius i participis.

Les oracions subordinades d'infinitiu i de participi.

Anàlisi morfosintàctica i traducció de frases i textos breus i senzills.

Paraules derivades i llatinismes.

Expansió de Roma, les guerres púniques i les guerres civils. Els triumvirats. L'Imperi: etapes.

Edificis públics i de l'urbanisme romà.

Criteris de qualificació:

1. Per cada falta d'ortografia (en castellà o català) no repetida es restarà 0.1 a la nota final, fins a un màxim de 2 punts.
2. En els treballs i exàmens es valorarà la presentació i la correcció ortogràfica i sintàctica, així com l'ordre, la coherència, la cohesió i l'adequació en el desenvolupament de les preguntes teòriques. En els exercicis pràctics es requereix claredat i precisió.
3. Si un alumne no es presenta a l'examen el dia fixat perquè no ha vingut al centre podrà sol·licitar, en un termini màxim de tres dies, de fer l'examen si ho justifica formalment (arguments i documents adients). Si no ho justifica, serà qualificat amb un 0. Igualment, si un alumne no lliura els treballs i/o resums en la data acordada, tindrà un 0 directament llevat que estigui ben justificat.
4. Es realitzarà un mínim de dos exàmens per avaluació. La nota de l'avaluació sortirà de la mitjana ponderada dels exàmens realitzats (90%) i dels treballs i/o resums (10%). L'observació de la participació i del treball en classe s'usarà per l'arrodoniment de la nota final.
5. L'avaluació és contínua al llarg del curs. Si se suspèn una avaluació amb un mínim de 4 i s'aprova la següent, queda recuperada l'anterior amb un 5. En cas que una avaluació hagi quedat suspesa amb menys d'un 4, la professora proposarà a l'alumne de fer un control de recuperació. La qualificació final del curs serà la nota mitjana de les tres avaluacions.

LLATÍ II

Continguts, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluables

BLOC 1. EL LLATÍ, ORIGEN DE LES LLENGÜES ROMÀNIQUES
Continguts

Pervivència dels elements lingüístics llatins en les llengües modernes: termes patrimonials, cultismes i neologismes.

Identificació de lexemes, sufixos i prefixos llatins usats en la llengua pròpia.

Anàlisi dels processos d'evolució des del llatí a les llengües romàniques.

criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluables

1. Conèixer i distingir termes patrimonials i cultismes.

1.1. Reconeix i diferencia a partir de l'ètim llatí termes patrimonials i cultismes i explica les diferents evolucions que es produeixen en un cas i l'altre.

1.2. Dedueix i explica el significat de les paraules de les llengües d'Espanya a partir dels ètims llatins dels quals procedeixen.

2. Reconèixer la presència de llatinismes en el llenguatge científic i en la parla culta i deduir-ne el significat a partir dels termes llatins corresponents.

2.1. Reconeix i explica el significat dels hel·lenismes i llatinismes més freqüents utilitzats en el lèxic de les llengües parlades a Espanya i n'explica el significat a partir del terme d'origen.

3. Conèixer les regles d'evolució fonètica del llatí i aplicar-les a l'evolució de les paraules llatines.

3.1. Explica el procés d'evolució de termes llatins a les llengües romàniques, assenyala canvis fonètics comuns a diferents llengües de la mateixa família i ho il·lustra amb exemples.

3.2. Duu a terme evolucions de termes llatins al català o al castellà aplicant i explicant les regles fonètiques d'evolució.

BLOC 2. MORFOLOGIA

Continguts

Nominal:

Formes menys habituals i irregulars.

Conjugació:

Verbs irregulars i defectius.

Formes nominals del verb: supí, gerundi i gerundiu.

La conjugació perifràstica.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluables

1. Conèixer les categories gramaticals.

1.1. Anomena i descriu les categories gramaticals i assenjala els trets que les distingeixen.

2. Conèixer, identificar i distingir els formants de les paraules.

2.1. Identifica i distingeix en paraules proposades els formants, n'assenjala i diferencia lexemes i afixos i cerca exemples d'altres termes en què es trobin presents.

3. Fer l'anàlisi morfològica de les paraules d'un text clàssic i enunciar-les.

3.1. Analitza morfològicament paraules presents en un text clàssic, n'identifica correctament els formants i n'assenjala l'enunciat.

4. Identificar totes les formes nominals i pronominals.

4.1. Identifica amb seguretat i amb l'ajut del diccionari tot tipus de formes verbals, les conjuga i n'assenjala l'equivalent en català o en castellà.

5. Identificar, conjugar, traduir i efectuar la retroversió de totes les formes verbals.

5.1. Aplica els coneixements de morfologia verbal i nominal llatina per fer traduccions i retroversions.

BLOC 3. SINTAXI

Continguts

Estudi detallat de la sintaxi nominal i pronominal.

Oració composta.

Tipus d'oracions i construccions sintàctiques.

Construccions de gerundi, gerundiu i supí.

criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Reconèixer i classificar les oracions i les construccions sintàctiques llatines.

1.1. Reconeix, diferencia i classifica els tipus d'oracions i les construccions sintàctiques llatines i les relaciona amb construccions anàlogues existents en altres llengües conegudes.

2. Conèixer les funcions de les formes no personals del verb: participi, infinitiu, gerundi, gerundiu i supí.

2.1. Identifica les formes no personals del verb en

frases i textos, les tradueix correctament i explica les funcions que exerceixen.

3. Relacionar i aplicar els coneixements sobre els elements i les construccions sintàctiques en interpretar i traduir de textos clàssics.

3.1. Identifica en l'anàlisi de frases i textos de dificultat graduada elements sintàctics propis de la llengua llatina i els relaciona per traduir-los amb els equivalents en català o en castellà.

BLOC 4. LITERATURA ROMANA

Continguts

Gèneres literaris.

Èpica.

Historiografia.

Lírica.

Oratòria.

Comèdia llatina.

Faula.

criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Conèixer les característiques dels gèneres literaris llatins, els autors, les obres més representatives i les influències en la literatura posterior.

1.1. Descriu les característiques essencials dels gèneres literaris llatins i n'identifica i assenyala la presència en els textos proposats.

2. Conèixer les fites essencials de la literatura llatina com a base literària per a la literatura i la cultura europea i occidental.

2.1 Elabora eixos cronològics i hi situa autors, obres i altres aspectes relacionats amb la literatura llatina.

2.2. Anomena autors representatius de la literatura llatina, els emmarca en el seu context cultural i en cita i explica les obres més conegudes.

3. Analitzar, interpretar i situar en el temps textos mitjançant la lectura comprensiva, i distingir gènere, època, característiques i estructura si l'extensió del passatge ho permet.

3.1. Fa comentaris de textos llatins i els situa en el temps, n'explica l'estructura i, si l'extensió del passatge ho permet, les característiques essencials i identifica el gènere al qual pertanyen.

4. Establir relacions i paral·lelismes entre la literatura clàssica i la posterior.

4.1. Analitza l'ús diferent que se n'ha fet. Explora la pervivència dels gèneres i temes literaris de la tradició llatina a través d'exemples de la literatura contemporània.

4.2. Reconeix a través de motius, temes o personatges la influència de la tradició grecollatina en textos d'autors contemporanis; els emprava per comprendre i explicar la pervivència dels gèneres i dels temes procedents de la cultura grecollatina, i en descriu els aspectes essencials i els diferents tractaments que reben.

BLOC 5. TEXTOS

Continguts

Traducció i interpretació de textos clàssics.

Comentari i anàlisi històrica, lingüística i literària de textos clàssics originals.

Coneixement del context social, cultural i històric dels textos traduïts.

Identificació de les característiques formals dels textos.

criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluables

1. Fer la traducció, interpretació i comentaris lingüístics, històrics i literaris de textos d'autors llatins.

1.1. Utilitza adequadament l'anàlisi morfològica i sintàctica de textos clàssics per traduir-los correctament.

1.2. Aplica els coneixements adquirits per fer comentaris lingüístics, històrics i literaris de textos.

2. Utilitzar el diccionari i cercar el terme més adient en la llengua pròpia per traduir el text.

2.1. Utilitza amb seguretat i autonomia el diccionari per traduir textos i identifica en cada cas el terme més adequat en la llengua pròpia en funció del context i de l'estil utilitzat per l'autor.

3. Identificar les característiques formals dels textos.

3.1. Reconeix i explica a partir d'elements formals el gènere i el propòsit del text.

4. Conèixer el context social, cultural i històric dels textos traduïts.

4.1. Identifica el context social, cultural i històric dels textos proposats a partir de les referències extretes dels propis textos i les associa amb coneixements adquirits prèviament.

BLOC 6. LÈXIC

Continguts

Ampliació de vocabulari llatí bàsic: lèxic literari i filosòfic.

Evolució fonètica, morfològica i semàntica del llatí a les llengües romàniques. Paraules patrimonials i cultismes.

Expressions llatines incorporades a la llengua col·loquial i a la literària.

Etimologia i origen de les paraules de la seva llengua.

criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluables

1. Conèixer, identificar i traduir termes llatins pertanyents al vocabulari especialitzat: lèxic literari i filosòfic.

1.1 Identifica i explica termes del lèxic literari i filosòfic i els tradueix correctament a la seva llengua.

1.2 Dedueix el significat de paraules i expressions llatines no estudiades des del context o de paraules o expressions de la seva llengua o d'altres llengües conegudes.

2. Reconèixer els elements lèxics llatins que romanen en les llengües dels alumnes.

2.1. Identifica l'etimologia i coneix el significat de paraules del lèxic comú i especialitzat de la llengua pròpia.

2.2. Comprèn i explica correctament el significat de llatinismes i expressions llatines que s'han incorporat a diferents camps semàntics de la llengua parlada o que han sobreviscut en el llenguatge jurídic, filosòfic, tècnic, religiós, mèdic i científic.

3. Conèixer les regles d'evolució fonètica del llatí i aplicar-les per fer l'evolució de les paraules llatines.

3.1. Fa evolucions de termes llatins a diferents llengües romàniques aplicant les regles fonètiques d'evolució.

Distribució dels continguts per avaluació:

1a AVALUACIÓ

Revisió de la flexió nominal i pronominal.

Revisió de la flexió verbal. Els verbs deponents.

Modes subjuntiu i imperatiu.

Revisió de les oracions compostes coordinades.

Revisió de les oracions compostes subordinades de relatiu.

Anàlisi morfosintàctica i traducció de frases i textos.

Paraules derivades i llatinismes.

Les Metamorfosis d'Ovidi: Apol.lo i Dafne, Júpiter i Ío, Acteó.

Literatura: Poesia èpica: Virgili: L'Eneida.

Poesia lírica: Catul, Horaci.

2a AVALUACIÓ

Les formes nominals del verb: l'infinitiu i el participi. Oracions subordinades completives d'infinitiu concertat i no concertat. Construccions de participi.

Les oracions subordinades completives: en subjuntiu amb les conjuncions ut, ne, quominus i quin; en indicatiu amb quod; i les interrogatives indirectes en subjuntiu.

Les oracions subordinades adverbials.

Usos del cum, quod, ut i ne.

Anàlisi morfosintàctica i traducció de frases, i textos de selectivitat d'anys anteriors.

Paraules derivades i llatínismes.

Les Metamorfosis d'Ovidi: Píram i Tisbe, Aracne, Medea i Jàson.

Literatura: Teatre: Plaute, Terenci.

Oratòria: Ciceró.

3a AVALUACIÓ

Verbs irregulars i defectius.

Verbs compostos de sum.

Gerundi, gerundiu i supí. Conjugació perifràstica.

Anàlisi morfosintàctica i traducció de frases, i textos de selectivitat d'anys anteriors.

Paraules derivades i llatínismes.

Les Metamorfosis d'Ovidi: Dèdal i Ícar, Pigmalió.

Literatura: Historiografia: Juli Cèsar, Tit Livi.

En principi, els continguts de literatura i la llista tancada dels llatínismes seran els mateixos que van ser seleccionats per la coordinadora de les PAU per a l'any passat.

Críteris de qualificació

1. Per cada falta d'ortografia (en castellà o català) no repetida es restarà 0.1 a la nota final, fins a un màxim de 2 punts.

2. En els treballs i exàmens es valorarà la presentació i la correcció ortogràfica i sintàctica, així com la manca d'ordre, coherència, cohesió i adequació en el desenvolupament de les preguntes teòriques. En els exercicis pràctics es requereix claredat i precisió.

3. Si un alumne no es presenta a l'examen el dia fixat perquè no ha vingut o s'ha absentat del centre, en un termini màxim de tres dies, podrà sol·licitar de fer l'examen si ho justifica formalment (arguments i documents adients). Si no ho justifica, serà qualificat amb un 0. Igualment, si un alumne no lliura els treballs i/o resums en la data acordada, tindrà un 0 directament llevat que estigui ben justificat.

4. Es realitzarà un mínim de dos exàmens per avaluació. La nota de l'avaluació sortirà de la mitjana ponderada dels exàmens realitzats (90%) i dels treballs i/o resums (10%).

L'observació de la participació i del treball en classe s'usarà per l'arrodoniment de la nota final.

5. L'avaluació és contínua al llarg del curs. Si se suspèn una avaluació amb un mínim de 4 i s'aprova la següent, queda recuperada l'anterior amb un 5. En cas que una avaluació hagi quedat suspesa amb menys d'un 4, la professora proposarà a l'alumne de fer un control de recuperació. La qualificació final del curs serà la nota mitjana de les tres avaluacions.

GREC

Objectius de la matèria

1. Assolir un coneixement del grec clàssic, en particular del dialecte àtic, adequat per a la intel·lecció i traducció correcta de textos originals senzills en prosa.
2. Entendre els mecanismes de formació de paraules per reconèixer els elements constitutius d'hel·lenismes en català i en castellà, en particular del vocabulari científic i tècnic, i deduir-ne i explicar-ne el significat.
3. Adquirir un vocabulari grec bàsic orientat a facilitar i consolidar els dos objectius anteriors.
4. Aplicar els coneixements gramaticals del grec per a un ús més correcte i ric de la llengua pròpia i de les altres que s'estudiïn.
5. Conèixer els principals autors literaris i les seves obres més representatives, situats en el seu context històric, i llegir-ne, traduïts, textos d'una certa extensió i apreciar-ne els valors estètics i la influència en autors i obres posteriors.
6. Conèixer els fets històrics més importants de la Grècia clàssica, l'organització social i política, i les manifestacions culturals, artístiques i religioses, així com valorar-ne la pervivència i influència en els diferents períodes de la cultura europea fins a l'actualitat.
7. Desenvolupar habilitats i capacitats de pensament raonat, esperit crític, cerca d'informació i feina en equip que siguin útils en tots els àmbits de la vida acadèmica, laboral i social.

Continguts, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluables

GREC I

BLOC 1. LLENGUA GREGA I
Continguts
Marc geogràfic de la llengua. Indoeuropeu.
Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluables
Conèixer i localitzar en mapes el marc geogràfic de la llengua grega. <i>1.1. Localitza en un mapa el marc geogràfic en el qual té lloc el naixement i l'expansió de la llengua grega.</i> Aplicar l'origen de la llengua grega a partir de l'indoeuropeu i conèixer els principals grups lingüístics que componen la família de les llengües indoeuropees. <i>2.1. Explica i situa cronològicament l'origen del concepte d'indoeuropeu i explica a grans trets el procés que dona lloc a la creació del terme.</i> <i>2.2. Enumera i localitza en un mapa les principals branques de la família de les llengües indoeuropees.</i>
BLOC 2. SISTEMA DE LA LLENGUA GREGA: ELEMENTS BÀSICS
Continguts
Diferents sistemes d'escriptura: els orígens de l'escriptura. Orígens de l'alfabet grec. Caràcters de l'alfabet grec. Pronunciació.

Transcripció de termes grecs.
Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluables
<p>nèixer diferents sistemes d'escriptura i distingir-los de l'alfabet.</p> <p><i>1.1. Reconeix diferents tipus d'escriptura, els classifica segons la seva natura i funció i descriu els trets que en distingeixen uns dels altres.</i></p> <p>nèixer l'origen de l'alfabet grec, la seva influència i relació amb altres alfabetus usats en l'actualitat.</p> <p><i>2.1. Explica l'origen de l'alfabet grec i en descriu l'evolució dels signes a partir de l'adaptació de l'alfabet fenici.</i></p> <p><i>2.2. Explica l'origen de l'alfabet de diferents llengües partint de l'alfabet grec, n'explica l'evolució i assenyalava les adaptacions que es produeixen a cadascuna.</i></p> <p>nèixer els caràcters de l'alfabet grec, escriure'ls i llegir-los amb la pronunciació correcta.</p> <p><i>3.1. Identifica i anomena correctament els caràcters que formen l'alfabet grec, els escriu i els llegeix correctament.</i></p> <p>nèixer i aplicar les normes de transcripció per transcriure termes grecs a la llengua pròpia.</p> <p><i>4.1. Coneix les normes de transcripció i les aplica amb correcció en la transcripció de termes grecs a la llengua pròpia.</i></p>
3. MORFOLOGIA
Continguts
<p>Formants de les paraules.</p> <p>Tipus de paraules: variables i invariables.</p> <p>Concepte de <i>declinació</i>: les declinacions.</p> <p>Flexió nominal i pronominal.</p> <p>Sistema verbal grec. Verbs temàtics i aтемàtics.</p> <p>Formes verbals personals i no personals.</p>
Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluables
nèixer, identificar i distingir els diferents formants de les paraules.

1.1. *Identifica i distingeix en paraules proposades els seus formants, assenyala i diferencia lexemes i afixos i cerca exemples d'altres termes en els quals siguin presents.*

tingir i classificar diferents tipus de paraules a partir del seu enunciat.

2.1. *Distingeix paraules variables i invariables, explica els trets que permeten identificar-les i defineix criteris per classificar-les.*

comprendre el concepte de *declinació/flexió*.

3.1. *Enuncia correctament diferents tipus de paraules en grec, els distingeix a partir de l'enunciat i els classifica segons la categoria i declinació.*

reconèixer les declinacions, enquadrar les paraules dins la seva declinació i declinar-les correctament.

4.1. *Declina paraules i sintagmes amb concordança, aplica correctament per a cada paraula el paradigma de flexió corresponent.*

conjuguar correctament les formes verbals estudiades.

5.1. *Classifica verbs segons el tema i descriu els trets pels quals es reconeixen els diferents models de flexió verbal.*

5.2. *Explica l'ús dels temes verbals grecs i identifica correctament les formes derivades de cadascun.*

5.3. *Conjuga els temps verbals en veu activa i mitjana-passiva i aplica correctament els paradigmes corresponents.*

5.4. *Distingeix formes personals i no personals dels verbs, explica els trets que permeten identificar-les i defineix criteris per classificar-les.*

5.5. *Tradueix al català o al castellà diferents formes verbals gregues i en compara l'ús en grec i en la seva llengua.*

5.6. *Canvia de veu les formes verbals i identifica i utilitza amb seguretat els formants que expressen aquest accident verbal.*

reconèixer, comprendre i emprar els elements morfològics de la llengua grega i iniciar-se en la interpretació i la traducció de textos de dificultat progressiva.

6.1. *Identifica i relaciona elements morfològics de la llengua grega per fer l'anàlisi i traducció de textos senzills.*

4. SINTAXI

Continguts

Casos grecs.

Concordança.

Elements de l'oració.

Oració simple: oracions atributives i predicatives.

Oracions compostes.

Construccions d'infinitiu.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluables

Conèixer i analitzar les funcions de les paraules en l'oració.

1.1. Analitza morfològicament i sintàcticament frases i textos senzills, identifica correctament les categories gramaticals a què pertanyen les diferents paraules i explica les funcions que duen a terme en el context.

Conèixer i identificar els noms dels casos grecs, les funcions que tenen en l'oració i saber traduir els casos a la llengua materna de forma adequada.

2.1. Declina o conjuga de forma correcta paraules proposades segons la seva categoria i explica i il·lustra amb exemples les característiques que diferencien els conceptes de conjugació i declinació.

2.2. Enumera correctament els noms dels casos que hi ha en la flexió nominal grega, explica les funcions que tenen dins l'oració i il·lustra amb exemples la forma adequada de traduir-los.

Conèixer i classificar els tipus d'oració simple.

3.1. Compara i classifica diferents tipus d'oracions simples i n'identifica i explica en cada cas les característiques.

Distingir les oracions simples de les compostes.

4.1. Compara i classifica diferents tipus d'oracions compostes, les diferencia amb precisió de les oracions simples i n'explica en cada cas les característiques.

Conèixer les funcions de les formes d'infinitiu en les oracions.

5.1. Identifica les funcions que tenen les formes d'infinitiu dins l'oració i en compara diferents exemples d'ús.

Identificar les construccions d'infinitiu concertat i no concertat.

6.1. Reconeix, analitza i tradueix de forma correcta les construccions d'infinitiu concertat i no concertat i les relaciona amb construccions anàlogues existents en altres llengües que coneix.

Identificar i relacionar elements sintàctics de la llengua grega que permetin analitzar i traduir textos senzills.

7.1. Identifica en l'anàlisi de frases i textos de dificultat graduada elements sintàctics propis de la llengua grega i els relaciona per traduir-los amb els seus equivalents en català o en castellà.

BLOC 5. GRÈCIA: HISTÒRIA, CULTURA, ART I CIVILITZACIÓ

Continguts

Períodes de la història de Grècia.

Organització política i social de Grècia.

Família.

Feina i lleure: oficis, ciència i tècnica. Festes i espectacles

Mitologia i religió.

criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

Identificar els fets històrics dels períodes de la història de Grècia, enquadrar-los en el període corresponent i fer eixos cronològics.

1.1. Descriu el marc històric en el qual sorgeix i es desenvolupa la civilització grega, hi assenyalas diferents períodes i identifica per a cadascun les connexions més importants que presenten amb altres civilitzacions.

1.2. Pot elaborar eixos cronològics en els quals es representen fites històriques rellevants consultant, o no, fonts d'informació diferents.

1.3. Distingeix les diferents etapes de la història de Grècia, n'explica els trets essencials i les circumstàncies que intervenen en el pas d'unes a les altres.

1.4. Sap emmarcar determinats fets històrics en la civilització i el període històric corresponent i els posa en context i els relaciona amb altres circumstàncies contemporànies.

Identificar i comparar les principals formes d'organització política i social de l'antiga Grècia.

2.1. *Descriu i compara els principals sistemes polítics de l'antiga Grècia i estableix semblances i diferències entre ells.*

2.2. *Descriu l'organització de la societat grega, explica les característiques de les diferents classes socials i els papers assignats a cadascuna, relaciona aquests aspectes amb els valors cívics existents a l'època i els compara amb els actuals.*

- 3. Conèixer la composició de la família i els rols assignats als seus membres.

3.1. *Identifica i explica els diferents papers que exerceixen dins la família cadascun dels membres, analitza a través d'aquests els estereotips culturals de l'època i els compara amb els actuals.*

- 4. Identificar les principals formes de feina i de lleure existents en l'antiguitat.

4.1. *Identifica i descriu formes de feina, les relaciona amb els coneixements científics i tècnics de l'època i n'explica la influència en el progrés de la cultura occidental.*

4.2. *Descriu les principals formes de lleure de la societat grega, n'analitza la finalitat, els grups als quals van dirigides i la funció en el desenvolupament de la identitat social.*

nèixer els principals déus de la mitologia.

5.1. *Pot anomenar amb la seva denominació grega i llatina els principals déus i herois de la mitologia grecolatina, n'assenyala els trets que els caracteritzen, els atributs i l'àmbit d'influència.*

nèixer els déus, mites i herois grecs i establir semblances i diferències entre els mites i herois antics i els actuals.

6.1. *Identifica dins l'imaginari mític déus, semidéus i herois, n'explica els principals aspectes que en diferencien uns dels altres.*

6.2. *Reconeix i il·lustra amb exemples la pervivència del mític i de la figura de l'heroi en la nostra cultura, analitza la influència de la tradició clàssica en aquest fenomen, assenyala les semblances i les principals diferències que s'observen entre ambdós tractaments i les associa a altres trets culturals propis de cada època.*

6.3. *Reconeix referències mitològiques directes o indirectes en les diferents manifestacions artístiques i descriu, a través de l'ús que se'n fa, els aspectes bàsics que en cada cas s'associen a la tradició grecolatina.*

nèixer i comparar les característiques de la religiositat i religió gregues amb les actuals.

7.1. *Enumera i explica les principals característiques de la religió grega, les posa en relació amb altres aspectes bàsics de la cultura hel·lènica i estableix comparacions amb manifestacions religioses pròpies d'altres cultures.*

relacionar i establir semblances i diferències entre les manifestacions esportives de la Grècia clàssica i les actuals.

8.1. Descriu i analitza els aspectes religiosos i culturals que sostenen els certàmens esportius de l'antiga Grècia i la seva presència o absència en els seus correlats actuals.

BLOC 6. TEXTOS

Continguts

Iniciació a les tècniques de traducció, retroversió i comentari de textos.

Anàlisi morfològica i sintàctica. Comparació d'estructures gregues amb les de la llengua pròpia.

Lectura comprensiva de textos traduïts.

Lectura comparada i comentari de textos en llengua grega i llengua pròpia.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluables

1. Conèixer i aplicar els coneixements fonològics, morfològics, sintàctics i lèxics de la llengua grega per interpretar i traduir coherentment frases o textos de dificultat progressiva.

1.1. Utilitza adequadament l'anàlisi morfològica i sintàctica de textos de dificultat graduada per traduir-los correctament.

1.2. Empra mecanismes d'inferència per comprendre textos de forma global.

1.3. Fa servir correctament el diccionari per localitzar el significat de paraules que comportin dificultat i identifica entre diverses accepcions el sentit més adequat per traduir el text.

2. Comparar les estructures gregues amb les de la pròpia llengua i establir semblances i diferències.

2.1. Compara estructures gregues amb les de la pròpia llengua i estableix semblances i diferències.

3. Analitzar i comentar, a través d'una lectura comprensiva, el contingut i l'estructura de textos clàssics originals o traduïts.

3.1. *Elabora mapes conceptuals i estructurals dels textos proposats, en localitza el tema principal i en distingeix les parts.*

7. LÈXIC

Continguts

Vocabulari bàsic grec: lèxic d'ús freqüent i principals prefixos i sufixos.

Hel·lenismes més freqüents del vocabulari comú i del lèxic especialitzat.

Descomposició de paraules en els seus formants.

Pervivència d'hel·lenismes: termes patrimonials, cultismes i neologismes.

Identificació de lexemes, sufixos i prefixos hel·lènics usats en la pròpia llengua.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Conèixer, identificar i traduir el lèxic grec: les paraules de major freqüència i els principals prefixos i sufixos.

1.1. Dedueix el significat de paraules gregues no estudiades a partir de paraules de la pròpia llengua o del context.

2. Identificar i conèixer els elements lèxics i els procediments de formació del lèxic grec (derivació i composició) per entendre millor els procediments de formació de paraules en les llengües actuals.

2.1. Identifica i explica les paraules de major freqüència, els principals prefixos i sufixos i els tradueix a la pròpia llengua.

3. Descompondre una paraula en els diferents formants i conèixer-ne el significat en grec per augmentar el cabal lèxic i el coneixement de la pròpia llengua.

3.1 Identifica i distingeix en paraules proposades els formants, n'assenyala i diferencia lexemes i afixos i cerca exemples d'altres termes en els quals siguin presents.

3.2. Identifica l'etimologia i coneix el significat de les paraules de lèxic comú de la llengua pròpia.

4. Reconèixer els hel·lenismes més freqüents del vocabulari comú i remuntar-los als ètims grecs originals.

4.1. Identifica els hel·lenismes més freqüents del vocabulari comú i n'explica el significat remetent-se als ètims grecs originals.

5. Relacionar diferents paraules de la mateixa família etimològica o semàntica.

5.1. Relaciona diferents paraules de la mateixa família etimològica o semàntica.

Distribució dels continguts per avaluació:

1a AVALUACIÓ

Orígens de la llengua grega. L'indoeuropeu.

L'alfabet grec: ortografia i puntuació.

Nocions bàsiques de fonètica i fonologia. Transcripció.

El grec, una llengua flexiva. Categories gramaticals.

Concepte i valors dels casos. Les declinacions.

L'article determinat.

Flexió nominal: el substantiu: primera i segona declinació. L'adjectiu: adjectius de la primera classe.

Flexió pronominal: pronoms numerals, personals i possessius.

Flexió verbal: Categories verbals. Verb εἶμι en mode indicatiu actiu. Verbs temàtics en -ω (verb λύω) en mode indicatiu actiu.

L'oració simple: atributives i predicatives.

Anàlisi morfosintàctica i traducció de frases i textos breus i senzills.

Vocabulari, paraules derivades i hel·lenismes. Principals prefixos i sufixos.

Períodes de l'història de Grècia.

Mitologia: L'origen del món: el Caos. Divinitats gregues: Cronos, Zeus, Hera i Posidó.

Principals herois grecs.

2º AVALUACIÓ

Flexió nominal: substantius: tercera declinació: temes en consonant. Substantius irregulars. Adjectius: adjectius de la segona classe i de la tercera classe de tema en consonant.

Flexió pronominal: pronoms demostratius i relatius.

Flexió verbal: verb λύω en veu mitjana i passiva. Complement agent.

Les oracions coordinades. Nexes més freqüents.

Les oracions subordinades adjectives o de relatiu.

Anàlisi morfosintàctica i traducció de frases i textos breus i senzills.

Vocabulari, paraules derivades i hel·lenismes. Principals prefixos i sufixos.

La vida quotidiana. La família.

La polis grega: organització política i social.

Característiques de la religió grega.

Divinitats: Hades, Demèter, Persèfone, Atena, Ares i Afrodita.

3a AVALUACIÓ

Flexió nominal: substantius: tercera declinació: temes en diftong i en vocal suave.

Adjectius: adjectius de la tercera classe de tema en vocal. Els graus de l'adjectiu.

Adjectius irregulars.

Flexió pronominal: pronoms interrogatius i indefinits.

Flexió verbal: Verbs contractes i verbs consonàntics en mode indicatiu actiu.

Morfologia i sintaxi de l'infinitiu i del participi.

Introducció a l'ús del diccionari.

Les oracions subordinades substantives d'infinitiu. Infinitiu concertat i no concertat.

Anàlisi morfosintàctica i traducció de frases i textos breus.

Vocabulari, paraules derivades i hel·lenismes. Principals prefixos i sufixos.

Mitologia grega. Divinitats: Dionís, Àrtemis, Apol·lo, Hefest i Hermes.

Manifestacions esportives a la antiga Grècia.

Principals formes de feina (oficis, ciència i tècnica) i de lleure (festes i espectacles).

Criteris de qualificació

1. Per cada falta d'ortografia (en castellà o català) no repetida es restarà 0.1 a la nota final, fins a un màxim de 2 punts.

2. En els treballs i exàmens es valorarà la presentació i la correcció ortogràfica i sintàctica, així com la manca d'ordre, coherència, cohesió i adequació en el desenvolupament de les preguntes teòriques. En els exercicis pràctics es requereix claredat i precisió.

3. Si un alumne no es presenta a l'examen el dia fixat perquè no ha vingut o s'ha absentat del centre, en un termini màxim de tres dies, podrà sol·licitar de fer l'examen si ho justifica formalment (arguments i documents adients). Si no ho justifica, serà qualificat amb un 0. Igualment, si un alumne no lliura els treballs i/o resums en la data acordada, tindrà un 0 directament llevat que estigui ben justificat.

4. Es realitzarà un mínim de dos exàmens per avaluació. La nota de l'avaluació sortirà de la mitjana ponderada dels exàmens realitzats (90%) i dels treballs i/o resums (10%). L'observació de la participació i del treball en classe s'usarà per l'arrodoniment de la nota final.

5. L'avaluació és contínua al llarg del curs. Si se suspèn una avaluació amb un mínim de 4 i s'aprova la següent, queda recuperada l'anterior amb un 5. En cas que una avaluació hagi quedat suspesa amb menys d'un 4, la professora proposarà a l'alumne de fer un control de recuperació. La qualificació final del curs serà la nota mitjana de les tres avaluacions.

GREC II

Continguts, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluables

BLOC 1. LENGUA GREGA
Continguts
Dialectes antics, dialectes literaris i koiné. Del grec clàssic al grec modern.
Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluables
1. Conèixer els orígens dels dialectes antics i literaris, classificar-los i localitzar-los en un mapa. <i>1.1. Delimita àmbits d'influència dels diferents dialectes i ubica amb precisió punts geogràfics, ciutats o restes arqueològiques conegudes per la seva rellevància històrica.</i> 2. Comprendre la relació directa que existeix entre el grec clàssic i el modern i assenyalar alguns trets bàsics que permeten percebre aquest procés d'evolució.

2.1. *Compara termes del grec clàssic i els equivalents en grec modern, en constata les semblances i les diferències que existeixen entre uns i els altres i hi analitza les característiques generals que defineixen el procés d'evolució.*

BLOC 2. MORFOLOGIA

Continguts

Revisió de la flexió nominal i pronominal: formes menys usuals i irregulars

Revisió de la flexió verbal: conjugació atemàtica. Modes verbals.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Conèixer les categories gramaticals.

1.1. Anomena i descriu les categories gramaticals i assenyalas els trets que les distingeixen.

2. Conèixer, identificar i distingir els formants de les paraules.

2.1. Identifica i distingeix en paraules proposades els formants, assenyalas i diferencia lexemes i afixos i cerca exemples d'altres termes en els quals siguin presents.

3. Analitzar morfològicament les paraules d'un text clàssic.

3.1. Sap determinar la forma, classe i categoria gramatical de les paraules d'un text i detecta correctament amb ajuda del diccionari els morfemes que contenen informació gramatical.

4. Identificar, conjuguar, traduir i efectuar la retroversió de tot tipus de formes verbals.

4.1. Reconeix amb seguretat amb ajuda del diccionari tot tipus de formes verbals, les conjuga i n'assenyalas l'equivalent en català o en castellà.

3. SINTAXI

Continguts

Estudi detallat de la sintaxi nominal i pronominal.

Usos modals.

Tipus d'oracions i construccions sintàctiques.

Oració composta. Formes de subordinació.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluables

1. Reconèixer i classificar les oracions i les construccions sintàctiques.

1.1. Reconeix, distingeix i classifica els tipus d'oracions i les construccions sintàctiques gregues i les relaciona amb construccions anàlogues existents en altres llengües que coneix.

2. Conèixer les funcions de les formes no personals del verb.

2.1. Identifica formes no personals del verb en frases i textos, les tradueix correctament i explica les funcions que exerceixen.

2.2. Coneix, analitza i tradueix de forma correcta les construccions de participi i les relaciona amb construccions anàlogues existents en altres llengües que coneix.

3. Relacionar i aplicar coneixements sobre elements i construccions sintàctiques de la llengua grega en interpretar i traduir textos clàssics.

3.1. Identifica en l'anàlisi de frases i textos de dificultat graduada elements sintàctics propis de la llengua grega i les relaciona per traduir-los amb els seus equivalents en català o en castellà.

4. LITERATURA

Continguts

Gèneres literaris:

Èpica.

Historiografia.

Drama: tragèdia i comèdia.

Lírica.

Oratòria.

Faula.

criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluables

1. Conèixer les característiques dels gèneres literaris grecs, els autors i les obres més representatives i les seves influències en la literatura posterior.

1.1. Descriu les característiques essencials dels gèneres literaris grecs i n'identifica i assenyala la presència en textos proposats.

2. Conèixer les fites essencials de la literatura grega com a base literària de la literatura i cultura europea i occidental.

2.1. Elabora eixos cronològics i hi situa autors, obres i altres aspectes relacionats amb la literatura grega.

2.2. Anomena autors representatius de la literatura grega, els enquadra en el seu context cultural i en cita i explica les obres més conegudes.

3. Analitzar, interpretar i situar en el temps textos mitjançant la lectura comprensiva i distingir el gènere literari a què pertanyen, les característiques essencials i l'estructura si l'extensió del passatge triat ho permet.

3.1. Fa comentaris de textos grecs, els situa en el temps, n'explica les característiques essencials i identifica el gènere a què pertanyen.

4. Establir relacions i paral·lelismes entre la literatura clàssica i la posterior.

4.1. Explora la pervivència dels gèneres i els temes literaris de la tradició grega mitjançant exemples de la literatura contemporània i analitza el diferent ús que se n'ha fet.

BLOC 5. TEXTOS

Continguts

Traducció i interpretació de textos clàssics.

Ús del diccionari.

Comentari i anàlisi filològica de textos de grec clàssic originals, preferiblement en prosa.

Coneixement del context social, cultural i històric dels textos traduïts.

Identificació de les característiques formals dels textos.

criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluables

1. Conèixer, identificar i relacionar els elements morfològics de la llengua grega en interpretar i traduir textos clàssics.

1.1. Utilitza adequadament l'anàlisi morfològica i sintàctica de textos grecs per traduir-los correctament.

2. Fa la traducció, la interpretació i el comentari lingüístic, literari i històric de textos de grec clàssic.

2.1. Aplica els coneixements adquirits per fer el comentari lingüístic, literari i històric de textos.

3. Identificar les característiques formals dels textos.

3.1. Reconeix i explica a partir d'elements formals el gènere i el propòsit del text.

4. Fer servir el diccionari i cercar el terme més apropiat en la llengua pròpia per traduir el text.

4.1. Empra amb seguretat i autonomia el diccionari per traduir textos i identifica en cada cas el terme més apropiat en la llengua pròpia en funció del context i de l'estil emprat per l'autor.

5. Conèixer el context social, cultural i històric dels textos traduïts.

5.1. Identifica el context social, cultural i històric dels textos proposats partint de referències preses dels propis textos i les associa amb coneixements adquirits prèviament.

BLOC 6. LÈXIC

Continguts

Ampliació de vocabulari bàsic grec: el llenguatge literari i filosòfic.

Hel·lenismes més freqüents del lèxic especialitzat.

Descomposició de paraules en formants.

Etimologia i origen de les paraules de la pròpia llengua.

criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluables

1. Conèixer, identificar i traduir el lèxic grec.

1.1. Explica el significat de termes grecs mitjançant termes equivalents en català o en castellà.

2. Identificar i conèixer els elements lèxics i els procediments de formació del lèxic grec per entendre millor els procediments de formació de paraules en les llengües actuals.

2.1. Descompon paraules preses tant del grec antic com de la pròpia llengua en els diferents formants i n'explica el significat.

3. Reconèixer els hel-lenismes més freqüents del vocabulari comú i del lèxic especialitzat i remuntar-los als ètims grecs originals.

3.1. Identifica els hel-lenismes més freqüents del vocabulari comú i del lèxic especialitzat i n'explica el significat a partir dels ètims grecs originals.

3.2. Reconeix i distingeix a partir de l'ètim grec cultismes, termes patrimonials i neologismes i explica les evolucions diferents que es produeixen en un cas i l'altre.

4. Identificar l'etimologia i conèixer el significat de les paraules d'origen grec de la llengua pròpia o d'altres, objecte d'estudi tant de lèxic comú com especialitzat.

4.1. Dedueix el significat de paraules gregues no estudiades a partir del context o de paraules de la seva llengua o d'altres que coneix.

4.2. Dedueix i explica el significat de paraules de la pròpia llengua o d'altres, objecte d'estudi a partir dels ètims grecs dels quals procedeixen.

5. Relacionar diferents paraules de la mateixa família etimològica o semàntica.

5.1. Comprèn i explica la relació que existeix entre diferents termes pertanyents a la mateixa família etimològica o semàntica.

6. Reconèixer els elements lèxics i els procediments de formació del lèxic grec, la derivació i la composició, per entendre millor els procediments de formació de paraules en les llengües actuals.

6.1. Sap descompondre una paraula en els seus diferents formants i conèixer-ne el significat en grec per augmentar el cabal lèxic i el coneixement de la pròpia llengua.

Distribució dels continguts per avaluació:

1a avaluació

Revisió de la flexió nominal i pronominal.

Revisió de la flexió verbal. Modes: imperatiu, subjuntiu i optatiu en les tres veus.

Anàlisi morfosintàctica i traducció de textos d'Esop, Heròdot, Apol·lodor...

Vocabulari, paraules derivades i hel·lenismes.

Cosmogonia i Teogonia: el mite de la successió, dels orígens a Zeus.

Antropogonia: el mite de les edats de l'home segons Hesíode; el mite de Prometeu; l'aparició de la dona: Pandora.

Els déus olímpics: Zeus, Hera, Posidó, Hades, Demèter, Atena.

Literatura: l'èpica: Homer (La Ilíada i l'Odissea).

2a avaluació

Sintaxi de l'infinitiu i participi.

Flexió verbal: verbs contractes.

La subordinació: · oracions substantives o completives.

· oracions adjectives o de relatiu.

Anàlisi morfosintàctica i traducció d'oracions subordinades substantives i adjectives.

Anàlisi morfosintàctica i traducció de textos.

Vocabulari, paraules derivades i hel·lenismes.

Els déus olímpics: Hefest, Apol·lo, Àrtemis, Ares, Afrodita, Dionís, Hermes.

Els mites de Creta: Teseu i el Minotaure; Dèdal i Ícar.

La guerra de Troia: causes, origen i desenllaç. Aquil·les.

Literatura: el teatre grec: · la tragèdia: Èsquil, Sòfocles i Eurípides.

· la comèdia: Aristòfanes.

3º avaluació

Flexió verbal: · Verbs consonàntics.

· Verbs en -μι.

· **Verbs polirizes.**

La subordinació: oracions adverbials.

Anàlisi morfosintàctica i traducció d'oracions subordinades adverbials.

Anàlisi morfosintàctica i traducció de textos.

Vocabulari, paraules derivades i hel·lenismes.

El mite de Perseu.

El mite d'Hèracles: els dotze treballs d'Hèracles.

Jàson i els Argonautes.

Orfeu.

Literatura: la historiografia grega: Heròdot, Tucídides i Xenofont.

En principi, els continguts de mitologia, els continguts de literatura i la llista tancada d'ètims grecs seran els mateixos que van ser seleccionats per la coordinadora de les PAU per a l'any passat.

Criteris de qualificació

1. Per cada falta d'ortografia (en castellà o català) no repetida es restarà 0.1 a la nota final, fins a un màxim de 2 punts.

2. En els treballs i exàmens es valorarà la presentació i la correcció ortogràfica i sintàctica, així com la manca d'ordre, coherència, cohesió i adequació en el desenvolupament de les preguntes teòriques. En els exercicis pràctics es requereix claredat i precisió.

3. Si un alumne no es presenta a l'examen el dia fixat perquè no ha vingut o s'ha absentat del centre, en un termini màxim de tres dies, podrà sol·licitar de fer l'examen si ho justifica formalment (arguments i documents adients). Si no ho justifica, serà qualificat amb un 0. Igualment, si un alumne no lliura els treballs i/o resums en la data acordada, tindrà un 0 directament llevat que estigui ben justificat.

4. Es realitzarà un mínim de dos exàmens per avaluació. La nota de l'avaluació sortirà de la mitjana ponderada dels exàmens realitzats (90%) i dels treballs i/o resums (10%). L'observació de la participació i del treball en classe s'usarà per l'arrodoniment de la nota final.

5. L'avaluació és contínua al llarg del curs. Si se suspèn una avaluació amb un mínim de 4 i s'aprova la següent, queda recuperada l'anterior amb un 5. En cas que una avaluació hagi quedat suspesa amb menys d'un 4, la professora proposarà a l'alumne de fer un control de recuperació. La qualificació final del curs serà la nota mitjana de les tres avaluacions.

Instruments d'avaluació

1. Cada avaluació es faran un mínim de dues proves escrites dels continguts apresos a classe.

2. Els alumnes hauran de dur el dia la feina que es vagi fent a classe. Es podrà proposar, també de fer algun treball d'investigació sobre temes culturals.

Metodologia

LLATÍ 4t ESO

Tant per acostar-nos a la llengua i a la cultura de la Roma antiga com per treballar l'etimologia, partirem habitualment de textos llatins, traduïts si és necessari, sense plantejar mai els blocs de continguts com a continguts aïllats entre si.

Amb aquest objectiu ens centrarem des del principi en l'estudi del lèxic i la lectura dels textos en llatí. Per això, sobretot al principi, s'usaran texts molt senzills elaborats amb aquest propòsit. Amb ells intentarem comprovar la comprensió per altres mitjans diferents de la traducció. L'ús d'aquests texts facilitarà l'assimilació dels continguts gramaticals i del vocabulari bàsic, ja que els alumnes, almanco als nivells inicials, entenen més naturalment el fenomen lingüístic de forma inductiva, sense haver de passar per la traducció i l'anàlisi morfosintàctica explícita. Al principi, per tant, predominarà una metodologia semblant a la emprada en la didàctica d'altres segones llengües.

No obstant això, per causa de les exigències curriculars i la limitació temporal, anirem combinant aquesta metodologia inductiva amb altres de més tradicionals. Així,

realitzarem freqüentment, tant a casa com a classe, els tradicionals exercicis d'anàlisi morfosintàctica i traducció d'oracions, que es correspondran amb els continguts gramaticals nous i serviran per revisar els ja vists. Sempre preferirem l'ús de fragments amb sentit complet al de les frases aïllades, sense que això signifiqui excloure-les absolutament. Si s'utilitzen frases aïllades, intentarem que siguin d'un tema familiar i d'un cert interès per a l'alumne i que el vocabulari sigui conegut. El suport preferent d'aquest tipus d'exercicis serà el quadern de l'alumne, que serà revisat periòdicament. Així mateix, es plantejaran activitats variades que serveixin per facilitar la memorització mecànica de paradigmes nominals i verbals, imprescindible en l'estudi de qualsevol llengua, però sempre com una consolidació d'aprenentatges anteriors i com un pas necessari i útil per continuar aprenent. Per a aquests activitats, a més del quadern de l'alumne, també s'utilitzaran aplicacions informàtiques, jocs i puzles de diferents tipus.

Som conscients del poc nivell gramatical, quant a terminologia lingüística, per exemple, amb què s'enfronta a les nostres matèries una part considerable de l'alumnat. Aquest fet fa que sigui molt important reforçar els aspectes més elementals i no pressuposar excessius coneixements previs, però també fa que sigui un repte considerable que els alumnes puguin complir les exigències de les proves d'accés a la universitat. Davant d'aquesta situació, creim que la millor opció és combinar diferents tipus d'activitats i estratègies metodològiques, per adaptar-se als temps i als diferents ritmes i estils d'aprenentatge dels alumnes.

Per facilitar l'aprenentatge de vocabulari, que és sense dubte un dels aspectes dels quals els alumnes trauran més profit per a la seva vida, en primer lloc retardarem el més possible l'ús del diccionari. En segon lloc, a l'hora de seleccionar i adaptar textos llatins, a més dels criteris de conveniència gramatical, tenim molt en compte la funcionalitat del lèxic que hi apareix, tant de freqüència en la llengua com de funcionalitat en la formació de derivats cultes en català i/o castellà.

També a partir dels textos que es tradueixin a classe, o sobre d'altres traduïts, es realitzaran comentaris, més o menys detallats, destacant aspectes historicoculturals. Aquests textos serviran de punt de partida per emprendre petits treballs de recerca d'informació en fonts diverses (impreses, arqueològiques, audiovisuals, d'Internet, etc.), els resultats dels quals s'exposaran a classe davant dels companys, si escau. Els mateixos textos poden motivar debats crítics a classe sobre alguns aspectes controvertits de la societat i la història romana, argumentant diverses tesis i comparant-les amb l'actualitat, després d'una fase de documentació prèvia i amb la

guia de la professora. En una matèria com la nostra es fa especialment necessari remarcar la funcionalitat i utilitat dels aprenentatges, dins d'un context al més globalitzador possible. Per això, sempre procurarem que els alumnes relacionin els aspectes culturals i lingüístics amb el seu dia a dia.

Segons el tipus de continguts s'usaran diferents tipus d'agrupacions. Per tractar-se d'alumnes que parteixen de nivells diferents (alguns no han cursat la matèria a quart), serà en aquest curs especialment necessari jugar amb diferents tipus d'agrupaments i diferents ritmes de treball, per poder així optimitzar l'aprenentatge dels alumnes.

Els materials impresos (apunts, diccionaris, enciclopèdies, etc.) es complementaran i se substituiran, si això suposa un estalvi de temps i una major motivació de l'alumnat, amb material audiovisual i informàtic.

LLATÍ 2n Batxillerat

La metodologia de Llatí II serà semblant a l'exposada per a primer de Batxillerat quant a l'ús dels textos com a element integrador de llengua i cultura i quant a l'ús d'estratègies metodològiques variades i activitats diferenciades, així com l'esforç per aplicar els aprenentatges a altres àmbits. No obstant això, per les circumstàncies d'aquest curs, en el qual disposam de poc temps per respondre a un alt nivell d'exigència a les PAU, els exercicis d'anàlisi i traducció de textos seran el principal fil conductor de les classes, si bé no l'únic. El repàs i aprofundiment en els continguts morfològics i sintàctics, i objectius de primer haurà d'ocupar gran part de la primera avaluació. Pel que fa a la traducció, al principi es traduirà una selecció de textos adaptats, que van progressant en dificultat. Després, i en funció de la progressió en l'aprenentatge de cada alumne, anirem introduint texts originals, cada vegada més semblants als de les PAU. Els textos es treballarem a classe de forma individual i en grup, i també a casa, perquè els alumnes aprenguin a enfrontar-s'hi tots sols. Aquests texts, sobretot els originals, no es poden deslligar del seu context si volem que els alumnes els entenguin. També analitzarem i traduirem oracions aïllades per reforçar els nous fenòmens gramaticals.

Els exercicis de morfologia segueixen essent bàsics en aquest curs. En aquest sentit, a més dels clàssics exercicis al quadern i pissarra, aprofitarem les possibilitats d'autocorrecció que ofereixen diferents pàgines web. Es treballaran també explícitament tècniques d'ús del diccionari, deixant clar que el fet de poder-lo usar als

exàmens no vol dir que els alumnes no hagin d'aprendre vocabulari i deixin de confiar en els seus coneixements gramaticals i lèxics. Prenent com a punt de partida els textos, els temes de literatura i la lectura (de contingut mitològic) es treballaran aprofitant diferents recursos, impresos i audiovisuals, remarcant la rellevància cultural d'aquests coneixements.

El fet de ser un grup reduït ens donarà l'oportunitat d'adaptar la classe a les necessitats i el ritme de cada alumne, sense obstaculitzar la planificació temporal. Alhora, però, serà necessari un esforç extra per mantenir el grup motivat, ja que no sempre es podrà jugar amb els diferents agrupaments.

GREC 2n Batxillerat

Les línies metodològiques generals seran semblants a les exposades a Llatí I. No obstant això, aquesta matèria presenta més dificultats per equilibrar les exigències curriculars i el progrés satisfactori dels alumnes. Es tracta d'una llengua i un alfabet més poc familiar per als alumnes i, a més, no han tingut l'oportunitat de cursar-la a quart. Per això intentarem sempre relacionar els aprenentatges connectats en Llatí I i Grec I, tot i que no tots els alumnes cursen les dues matèries. D'altra banda, els continguts de mitologia, molt atractius per als alumnes i de gran rellevància cultural, són molt més exigents a Grec que a Llatí, la qual cosa ens farà dedicar més temps de classe als blocs culturals. Per tot això, en grec només podrem introduir de forma inductiva alguns

continguts gramaticals bàsics i en molts de casos haurem d'optar per la metodologia tradicional amb una explicació gramatical seguida de la traducció d'oracions per poder assolir els objectius mínims.

Materials, recursos didàctics i llibres de text

A llatí de 4t i de primer de batxillerat es requereix llibre de text.

4t ESO	<ul style="list-style-type: none"> ● Llatí: <i>Lingua Latina Per Se Illustrata</i>, Hans Orberg
1r Batxillerat	<ul style="list-style-type: none"> ● Grec: la professora els dona tot el material.
	<ul style="list-style-type: none"> ● Llatí: <i>Lingua Latina Per Se Illustrata</i>, Hans Orberg
2n Batxillerat	<ul style="list-style-type: none"> ● Llatí: la professora els dona tot el material/Diccionari de llatí Vox.
	<ul style="list-style-type: none"> ● Grec: la professora els dona tot el material/diccionari de grec Vox.

La professora donarà als alumnes el material necessari. Es veuran vídeos i documentals sobre la civilització grega i romana, així com diapositives d'art i imatges de diferents temes. Es podran veure algunes pel·lícules i sèries ambientades en Grècia i Roma o relacionades amb el món clàssic que en seran presentades com a una activitat més de classe.

Estratègies d'animació a la lectura i desenvolupament de l'expressió oral i escrita

- Lectura de fragments seleccionats a classe.
- Lectura i comentari de textos literaris seleccionats per la UIB per a les PAU.
- Lectura i comentari de passatges significatius de la mitologia grega.

Activitats de recuperació i mesures de suport per a alumnes amb la matèria pendent

Enguany no hi ha alumnes amb la matèria pendent del curs passat, per tant no es contemplen mesures de suport i de recuperació en aquest sentit.

Activitats complementàries i extraescolars organitzades pel Subdepartament de Llatí i Grec.

ACTIVITAT 1: XXIV edició del Festival de Teatre Grecollatí.

CURSOS: 4t d'ESO, 1r i 2n de Batxillerat.

NOMBRE D'ALUMNES: 51 aprox.

DATA: 19 d'abril

LLOC: Teatre principal de Palma

TRANSPORT: caminant

PREU: 12 euros

TEMPS NECESSARI PER A L'ACTIVITAT: Tot el dia

OBJECTIUS RELACIONATS AMB ELS CONTINGUTS DE LA MATÈRIA: L'objectiu d'aquesta sortida és que l'alumnat pugui viure directament l'ambient en el qual es es duia a terme la representació d'una obra clàssica, així com aprofundir en l'autor i l'obra estudiada. També és un objectiu fomentar la curiositat per la lectura d'aquestes obres clàssiques. L'avaluació de la sortida es farà mitjançant una prova que versarà sobre el contingut de l'obra, sobre l'autor i sobre la representació concreta que hagi vist l'alumne.

COORDINACIÓ AMB ALTRES DEPARTAMENTS: Els objectius derivats d'aquesta activitats són comuns als departaments de Llengua castellana o catalana, i també ho són als de l'assignatura de Literatura Universal de primer de Batxillerat.

ACTIVITAT 2: VI edició de Maremàgnum (tallers de cultura clàssica)

CURSOS: 4t d'ESO, 1r i 1r Batxillerat

NOMBRE D'ALUMNES: aprox.40

DATA: pendent de confirmar (sol ser just abans de Setmana Santa)

LLOC: Claustre de la Misericòrdia, Palma.

TRANSPORT: caminant.

PREU: pendent de confirmar

TEMPS NECESSARI PER A L'ACTIVITAT: Tot el matí

OBJECTIUS RELACIONATS AMB ELS CONTINGUTS DE LA MATÈRIA: L'objectiu d'aquesta sortida és que els alumnes vegin i palpïn aspectes de la cultura i la vida quotidiana dels romans, com ara la indumentària, els jocs dels infants, l'educació, l'escriptura, els àpats, etc.

COORDINACIÓ AMB ALTRES DEPARTAMENTS: Ciències socials és el departament que comparteix objectius de matèria.

ACTIVITAT 3: Olimpíada de llengües clàssiques de la UIB

CURSOS: 2n de Batxillerat.

NOMBRE D'ALUMNES: pendent de confirmar.

DATA: pendent de confirmar.

LLOC: UIB

TRANSPORT: autobús públic o metro.

PREU: preu del transport públic

TEMPS NECESSARI PER A L'ACTIVITAT: Un matí

OBJECTIUS RELACIONATS AMB ELS CONTINGUTS DE LA MATÈRIA: L'objectiu d'aquesta sortida és que l'alumnat s'enfronti a un text de llatí o grec a la UIB i pugui practicar per Selectivitat.

Pla d'Igualtat i Coeducació del departament de llatí i grec

El departament de llatí i grec, tal i com es va decidir el curs passat, fomentarà, a través dels continguts del currículum, la implantació del Pla d'Igualtat i Coeducació, que té com a objectiu la prevenció de la violència, la discriminació i l'assetjament per motius de gènere i diversitat sexual³.

La implantació en el nostre departament es derivarà de:

- L'acció docent: es predicarà amb l'exemple, fent que el docent sigui una figura de referència quant a igualtat de gènere, prevenció de la violència o l'assetjament.
- Els continguts que es treballin, sobretot de caire cultural, es veuran des d'una vessant d'igualtat i respecte. Es contrastaran aspectes de gènere de les societats grega i romana amb l'actual.
- Quant a la mitologia, es tractaran els temes sexuals des d'aquest vessant. Per exemple, s'evitarà tractar els raptos a personatges femenins mitològics com a actes d'amor, sinó com a actes de violència, per fer reflexionar als alumnes sobre la naturalesa de certes accions reprobables.

Palma, 14 de novembre de 2022

La Cap de departament de llatí i grec,

Eva Monzón Muñoz

³ Sobre aquest pla, vegeu el [Pla de coeducació](#) i la [Memòria de coeducació](#) del curs passat.